

L

logaške novice

Glasilo Občine Logatec, marec 2011, letnik XLII, št. 3

**Cero NIK razgrel
logaške glave**

**Razvoj turizma na
tapeti**

**Novo vodstvo
logaških obrtnikov**

**90 let osvoboditve
Logatca**

**Za čebelarji je
delovno leto**

**Novi predstavi
društva Dlan na dlan
in ŠKD Vrh**

**Utrinki z
Gregorjevega sejma**

Veseli pust

Spoštovane občanke, cenjeni občani,
Na občino so v teh dneh začele prihajati prijave na razpise s področja športa, kulture, humanitarnih in mladinskih dejavnosti, ki so bili objavljeni v prejšnji številki občinskega glasila. Prijavo z razpisno dokumentacijo lahko upravičenci oddate najpozneje 31. marca do 12. ure v sprejemni pisarni občine. Če imate vprašanja o izpolnjevanju prijavnih obrazcev ali ste naleteli na težave, vam bodo na

vaše zadrege odgovorili strokovni delavci občine, in sicer v četrtek, 24. marca, ob 18. uri v dvorani Glasbene šole Logatec. Tja smo namreč povabili predstavnike društev kot porabnike sredstev iz občinskega proračuna, ki jim bomo poleg pomoči pri izpolnjevanju razpisnih vlog s pomočjo mag. Matjaža Žigona (predsednik Nadzornega odbora Občine Logatec) podali tudi informacije, vezane na sofinanciranje društev na podlagi javnih razpisov.

Za nami je uspešno izpeljan Gregorjev sejem 2011, ki je bil spet dobro obiskan. Dobro obiskana je bila tudi stojnica Cera NIK, kjer smo skušali skupaj s predstavniki podjetja Radix kra-

janom predstaviti projekt, ki ga želimo izvesti skupaj s šestnajstimi občinami s področja Notranjske, Istre in Krasa. Vsebinsko zahteven projekt tako za našo kot ostale občine je med našimi občani sprejet z mešanimi občutki. Prav z namenom dodatno pojasniti posamezne segmente večmilijonske investicije, ki naj bi jo v večji meri financirali iz kohezijskih sredstev Evropske unije, smo konec prejšnjega tedna organizirali okroglo mizo za vse zainteresirane. Na povabilo se je odzvalo kar nekaj občanov, društev ter iniciativ. Izrazili so zaskrbljenost v zvezi s postavitvijo takega objekta v predvideni prostor za avtocestnim postajališčem na Lomu ter iskali podrobne razlage o projektu od članov projektnega sveta Cera NIK: župana Občine Logatec Berta Menarda, župana Občine Vrhnika Stojana Jakina, podžupana Občine Piran Gašparja Gašparja Mišiča, predstavnikov Komunalnega podjetja Logatec Igorja Petka. Vesel sem, da se prebivalci Logatca odzivajo na vsebine ter projekte, ki jih želimo izpeljati, in da jih skrbi naš skupni jutri. Zagotovo odločitev o umestitvi projekta v predvideni prostor, glede na nestrinjanje nekaterih skupin občanov, ne bo enostavna. Menim pa, da je projekt dober in za Logatec sprejemljiv. Pred dokončnimi odločitvami bomo javnost o aktualni vsebini kar se da aktualno obveščali in mogoče pripravili še kakšno podobno srečanje z občani. Upam, da bomo v prihodnjih mesecih uspeli zružiti naša stališča in da bo Cero NIK zaživel do leta 2015.

župan Berto Menard

Spoštovane soobčanke in soobčani,
Kot ste lahko od izida zadnjih Logaških novic ugotovili, da se je v Logatcu razvila širša javna razprava o umestitvi projekta Cero NIK na območje naše občine. Pojasnila v zvezi s Cerom NIK je občina posredovala občanom tudi na stojnici na Gregorjevem semnju. Na okrogli mizi pa je bilo izpostavljenih veliko argumentov proti, bilo pa je tudi nekaj zagovornikov projekta.

Ravnanje z odpadki postaja problem za skoraj vse občine. Naša je pristopila k projektu možnega celovitega reševanja ravnanja z odpadki, ko se je ugotovilo, da država pristopa k celovitemu reševanju, ki naj bi bilo urejeno z zakonom ali uredbo, ki bo v najkrajšem času sledila. Vsi dobro poznate našo deponijo Ostri vrh, ki jo moramo zapreti, ker ima okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje le do leta 2015, nato jo je treba zapreti. Leto zapiranja je bilo torej znano pred širitvijo obstoječe deponije in občina za širitev ni dobila okoljevarstvenega soglasja, pa jo je kljub temu izvršila. Agencija RS za okolje je izdala negativno odločbo za širitev in naložila občini zapiranje. Za sanacijo odlagališča bo treba nameniti 4 milijone evrov, za kar bo treba dobiti bančno garancijo, ki nas bo tudi nekaj stala.

Cero NIK je pokazal možnost celovitega reševanja ravnanja z odpadki tudi za Logatec. Odpadke nam ne bo treba odvažati in bo zato cena za nas ugodnejša. Pravi izračun, kaj Logatec s tem pridobi, bomo dobili, ko bodo ti izračuni pridobljeni.

Občina ima veliko finančnih problemov in ne zdi se mi prav, da bi zdaj, ko se nam obeta dodatni finančni prihodek iz naslova Cero NIK temu projektu, ki je šele na začetku poti, saj mora pridobiti še vsa okoljevarstvena dovoljenja, zapremo vrata. Lokacija je tudi po rezultatih ankete med Logatčani dobro sprejeta in menim,

da bi morali biti do projekta še vsaj toliko malo strpni, da študije pokažejo dejanske vplive na okolje, katere pa bomo morali spoštovati.

Tudi občina ne želi preobremenjevati našega prostora in Cero NIK, po zdaj znanih informacijah in zagotovilih, ga ne bo. Menim, da pa je pomembno tudi to, da bi bil center grajen z kohezijskimi sredstvi in bo občina udeležena le z manjšim vložkom in ne kot javno-zasebno partnerstvo, kot so poskušali realizirati naši predhodniki.

Občina je ob vseh zgrešenih odločitvah iz preteklosti postavljena pred dejstvo, da mora zagotavljati sredstva za sanacijo naslednjih projektov, denarja pa zmanjkuje za obnove cest in šol, postavitev vrtcev, zmanjšana so sredstva za kulturne, športne in mladinske dejavnosti in še bi lahko naštevala, kje vse moramo varčevati zaradi zatečenih projektov. Deloma bo to sanirano letos, z varčevanjem, a je dolgov enostavno preveč. Kmalu po nastopu novega vodstva občine smo odkrili še eno zadevo, ki nas obremenjuje z delom zadnja dva meseca. Občina Logatec si je zaradi dvakrat prodanega zemljišča v 90-ih letih nakopala tožbo družbe Petrol, in sicer za odškodnino v višini okoli 1,2 milijona evrov. Tožbo je dobil Petrol, pravnomočna je postala 2006., leta 2011 pa smo postavljeni pred dejstvo, da moramo to vsoto skupaj z zamudnimi obrestmi plačati. Gre za znesek v višini 2,2 milijona evrov.

Res je, da so jame na Logaškem polne smeti, vendar, ali ni ravno to razlog, da tak objekt postavimo in vanj postopoma ob pomoči vseh zainteresiranih pripeljemo tudi smeti iz tega res naravnega okolja. Zelo pomemben projekt, ki bo razbremenil naše občane smradu in še česa, je prav gotovo projekt Čiste Ljubljane: gradnja čistilne naprave in kanalizacije z evropskimi sredstvi. Ta projekt je v zaključni fazi tako, da bi se dela lahko zelo kmalu začela.

podžupan Ladislava Furlan

Logaške novice, glasilo Občine Logatec, ISSN 03509281. Izdajatelj: Občinski svet Občine Logatec. Odgovorna urednica: Petra Trček. Uredniški odbor: Branka Novak, Saša Musec, Nevenka Malavašič, Janez Gostiša, Metka Bogataj, Darja Merlak, Marko Logar, Romana Hribar. Stalni sodelavci: Jerca Korče, Anita Ilič, David Kunc, Brane Pevec, Ana Žakelj, Marjan Papež, Franc Brus, Marinka Petkovšek, Marcel Stefančič. Grafična zasnovka: Goran Rupnik. Tisk: Bograf tiskarna, d. o. o. Naklada: 4.250 izvodov. Logaške novice brezplačno prejmejo vsa gospodinjstva v občini. Naslov: Tržaška 50 a, Logatec. Tel.: 01 759 06 00 (občina), 01 759 06 19 (uredništvo, ob sredah od 15. do 17. ure), 031 334 271 (Petra Trček). E-pošta: trecek.petra@siol.net, logaske@logatec.si. Naslovnica: V sončnem vremenu je Gregorjev sejem na logaške ulice pritegnil ljudi od blizu in daleč. (foto: David Kunc)

Cero NIK razgrel logaške glave

Razprava o centru za ravnanje z odpadki je bila precej burna – Logatčani opozarjali na kraški teren

Predstavitve projekta Centra za ravnanje z odpadki Notranjske, Istre in Krasa (Cero NIK), v katerem naj bi na območju Logatca predelovali odpadki iz 16 občin od Vrhnike do Pirana, je 17. marca v Narodnem domu vzpodbudila živahno razpravo, med katero so Logatčani izrazili pomisleke o umestitvi takega centra na kraškem terenu in še posebej na območju Nature 2000. Zanimale so jih predvsem dolgoročne posledice, a so ta vprašanja ostala brez pravih odgovorov.

Razpravljalci so razmišljali tudi o tem, kaj se lahko zgodi z objektom nad občutljivim krasom po več deset letih nepravilnega vzdrževanja. (foto: Siniša Rančev)

Župan Berto Menard je med prednostmi centra izpostavil 50 novih delovnih mest, h katerim jih gre po njegovih besedah prišteti še nekaj v servisnih dejavnostih. Zagotovil je, da se kakovost življenja ne bo poslabšala in da ne načrtujejo sežigalnice, Janez Ekart iz podjetja Radix, ki je pripravil načrt Cera, pa je poudaril, da predelava odpadkov ne bo obremenjevala okolja.

Od Cera si občina obeta tudi finančen priliv, zaradi predelave na domačih tleh naj bi bili odpadki za Logatčane cenejši. Menard je povedal, da naj bi se v proračun nakapljaj dodatni milijon evrov. Na seji 3. marca so namreč logaški svetniki sprejeli medobčinsko pogodbo za projekt Cero NIK, ki so jo nadgradili z aneksom, s katerim med drugim določajo, da naj bi Logatec za vsako tono pripeljanih odpadkov dobil 25 evrov rente.

Če bi se s tem strinjalo ostalih 15 občin, ki sodelujejo v projektu, bi Logatec na ta račun dobil 1,5 milijona na leto. A težko, če bodo župani pristali na to. Tako vrhniški župan Stojan Jakin kot piranski podžupan Gašpar Gašpar Mišič sta na predstavitvi povedala, da Logatcu renta ne pripada, saj je to odškodnina zaradi poslabšanih pogojev bivanja. »Govorimo pa o tovarni odpadkov, iz katere ne bi smelo biti nobenih posebnih emisij. Lahko se sicer pogovarjamo o renti, vendar v zakonsko določenem okvirju, 10 odstotkih cene ravnanja z odpadki, ki pa poleg predelave zajema tudi odlaganje,« je bil jasen Jakin. Kot je na predstavitvi izračunal občinski svetnik Miran Obreza, bi to zneslo manj kot 200 tisoč evrov na leto. Menard se strinja, da o renti ni mogoče govoriti. »A od tega moramo vseeno dobiti stavbno pravico in odškodnino, ker je center umeščen v naš prostor – kakšen milijon na leto.«

Odpadki v Naturi 2000?

Razpravljalci so si bili edini, da bi bila umestitev Cera poleg počivališča Lom nova degradacija okolja. Skrbelo jih je, da bi tam začela nastajati še tretja industrijska cona, čeprav je Menard tako možnost zanikal. Klemen Nagode z Jačke, ki živi v bližini

čistilne naprave, je pojasnil, da občino in druge pristojne že deset let opozarjajo na smrad iz nje, na to, da stoji na poplavnem območju ter da je preobremenjena in odpadnih voda ne očisti ustrezno. »Od občine pričakujemo, da sredstva, ki jih namerava dati v Cero NIK, investira v novo čistilno napravo in prebivalcem končno zagotovi človeka dostojno življenje.«

Nagode je spomnil tudi na to, da zagotovilo projektantov in investorjev o neškodljivosti takih obratov ne velja na dolgi rok. »Na začetku so vsi hvalili novo čistilno – celo vodo, ki bo pritekla iz nje, naj bi lahko pili –, danes pa vidimo, kako je, zato ne verjamemo, da bo Cero deloval brezhibno,« je dejal Nagode. Njegovo razmišljanje je podkrepil Andrej Mihevc z inštituta za raziskovanje krasa v Postojni. »Lokacija je neprimerna, industrijski objekt je umeščen na kras, nad podzemne tokove Ljubljance in stroka to odsvetuje,« pravi Mihevc in dodaja, da načrtovalci govorijo o sodobnem objektu, zanemarijajo pa morebitno večdesetletno slabo vzdrževanje. »Vsak industrijski objekt mora biti umeščen tako, da do neprijetnih stvari ne bi prišlo, a kras je izredno občutljiv in vseh stvari se ne da nadzorovati ali ustaviti morebitne nesreče.« Mihevc je spomnil še, da zemljišče pri Lomu sodi v Naturo 2000.

Proti Ceru na Lomu se je v imenu logaških lovcev izrekel Janez Petek, ki je poudaril, da so tam nameravali zgraditi t. im. zeleni most za varen prehod divjadi prek avtoceste. »Če bo tam center, to ne bo šlo, tako da se bodo živali, tudi medvedje, znašli v nekakšnem žepu – in lahko bodo prišli v obrtno cono ali celo v naselje.«

Župan Menard je projekt občanom predstavljal tudi na Gregorjevem sejmju. (foto: Siniša Rančev)

Proti postavitvi centra za ravnanje z odpadki kjer koli na območju logaške občine se je opredelila civilna iniciativa Logatec Logatčanom. Na Gregorjevem sejmju so zbirali podpise, do zdaj jih imajo okoli 150, pobudnik in vodja iniciative Primož Tollazzi pa pravi, da nadaljnjih korakov zaenkrat še ne more napovedati, saj so odvisni ne le od odločitev logaške politike, pač pa tudi od tega, kako se bo urejalo vprašanje predelave in odlaganja odpadkov v drugih delih Slovenije. »Proti Ceru NIK govori kraški teren v naši občini, poleg tega se bojimo, da se bo tam razširila tretja industrijska cona, finančna konstrukcija projekta ni dovolj opredeljena, ne vemo, kam s preostankom odpadkov niti kaj se bo zgodilo s stranskimi produkti, na primer bioplino,« pravi Tollazzi.

Petra Trček

Razvoj logaškega turizma na tapeti

Logatec nujno potrebuje dobre in inovativne turistične produkte

Zokroglo mizo o razvoju logaškega turizma je Občina Logatec 9. marca v Narodnem domu začela z dogodki v okviru Gregorjevega 2011. Renata Gutnik, svetovalka za področje turizma in dediščine na Občini Logatec, je zbranim predstavila intenzivno delo občinske uprave pri promociji občine, informiranju domačinov in obiskovalcev ter stanje logaškega turizma skozi dognanja in strateške usmeritve, ki jih je zajela v dvoletnem projektu.

Gutnikova je analizirala stanje dejavnikov v občini in izven nje, ki vplivajo na turizem, izpostavila priložnosti, prednosti, slabosti in nevarnosti, ki prežijo na turizem v Logatcu, ter aktivnosti, ki jih bo treba storiti, da tudi na tem gospodarskem področju zapiha svež veter. Možnosti je veliko, saj ima Logatec zelo bogato podlago v naravni in kulturni dediščini, vendar razen enega, nima turistom namenjenih produktov. Slednji naj bi bili tudi podlaga pri projektih, ki jih je zastavila regionalna destinacijska organizacija (RDO) Osrednjeslovenske regije, v katero je uvrščena tudi Občina Logatec.

Da Logatec nujno potrebuje dobre, inovativne turistične produkte, je izpostavila tudi Viktorija Grašič Bole, vodja področja razvoja in kakovosti turistične ponudbe pri Turizem

Ljubljana, nosilcu funkcij RDO, ki je predstavila ustroj regionalne turistične organizacije.

Manjkajo programi, a tudi akterji

V debati, ki je sledila, so razpravljalci ugotavljali, da ni razvitih programov, a po drugi strani med občinstvom ni bilo ključnih akterjev, ponudnikov gostinskih storitev in postelj, ki bi poleg turističnih društev in ostalih posameznikov ali turističnih organizacij priskrbeli osnovo za turizem, torej vsebine, ki bi privabile obiskovalce. Ob vprašanju, zakaj je temu tako, je bil župan Berto Menard mnenja, da imajo domači gostinci očitno dovolj prometa, sicer bi se trudili spremeniti stanje, ki ni najboljše.

Razpravljalci so izmenjevali tudi mnenja o tem, ali bi bilo smiselno ob zaenkrat še prešibki ponudbi ustanoviti turistično-informativni center. Na koncu so ugotovili, da ima Logatec zelo dobre podlage za razvoj turizma, da pa se morajo turistični akterji čim prej povezati, ustvarjati mamljive ponudbe in skupaj nastopiti na trgu, pri čemer jim bo občinska uprava na pomoč priskočila po strokovni plati.

Iva Žitko

Do rešitev z roko v roki

Do pravih odgovorov, kako reševati poplavna vprašanja, bo treba priti skupaj

Na povabilo Občine Logatec je v okviru Gregorjevega 2011 10. marca v Narodnem domu dr. Irena Rejec Brancelj z ministrstva za okolje in prostor predavala o skrbi države in lokalnih skupnosti za vode. Rejec Branceljeva je predstavila načrt upravljanja voda, logaške vode in analizo stanja voda, pri čemer ugotavlja, da podatki kažejo na dobro kemijsko, a le zmerno ekološko stanje Logaščice ter dobro kemijsko in količinsko stanje kraške Ljubljane, ki predstavlja večino podzemnih voda pod Logatcem.

Med pomembnimi zadevami upravljanja voda je Rejec Branceljeva izpostavila težave, kot so nezadostno poznavanje globokih vodonosnikov, prekomeren vpliv na podzemne vode, povečanje moči in pogostosti poplav. Opozorila je tudi na kraške poplave, ko je dotok na kraško polje večji od podzemni odtokov vode prek požiralnikov. Kraške poplave se pojavljajo redno, nastopijo počasi, voda pa stoji več dni ali celo tednov in počasi

odteka skozi kraško podzemlje. Povedala je tudi, da ministrstvo pripravlja več ukrepov, ki so pomembni za reševanje tekočih problematik, pri čemer je izpostavila, kako pomembno je sodelovanje različnih strani pri iskanju rešitev.

Težave tudi zaradi čistilne naprave

Predavanju je sledila debata, v kateri je občan, čigar hiša je locirana v neposredni bližini čistilne naprave, izpostavil že desetletje trajajoče težave, povezane s smradom in onesnaževanjem Logaščice zaradi preobremenjenosti čistilne naprave, in posledice jesenskih poplav, zaradi katerih se pojavlja bojazen pred obdelovanjem zemlje, ki je lahko še vedno onesnažena.

Vprašanja je naslovil na župana Berta Menarda, ki je pojasnil, da Občina Logatec intenzivno išče in nudi rešitve tako za občane, oškodovane v zadnjih poplavah, kakor tudi širše rešitve pri dolgoročnejših ukrepih preprečevanja poplav. Občina bo med drugim tudi sama krila stroške priprave dokumentacije aktivnosti pri sanaciji in preprečevanju po-

plav, kar bi sicer morala storiti država, ki je pristojna za upravljanje z vodotoki. Menard je zagotovil, da se bodo stvari premaknile. »Vendar ne čez noč, na to ne more vplivati, zato prosim za razumevanje.«

Ne želijo nove gradnje

Župan Menard je tudi projekt, ki bi v Logatec pripeljal še enega trgovca, kar pa je med občinstvom sprožilo val negotovanja, predvsem pri tistih, ki so bili v zadnjih poplavah najbolj oškodovani. Bojijo se namreč, da bi z novogradnjo v bližini še bolj zmanjšali površino, po kateri bi se voda lahko razlila, ta povečana količina vode pa bi lahko ob naslednjih poplavah naredila še več škode kot septembra lani. Predavanje so zbrani zaključili z ugotovitvijo, da se bodo morale vse pristojne strani uvesti za skupno mizo, medse povabiti oškodovance, strokovnjake, izvajalce in vse pristojne institucije ter skupaj priti do najboljših rešitev.

Iva Žitko

Vsebina predavanja Skrbimo za vode – država in lokalne skupnosti je objavljena na občinski spletni strani www.logatec.si, v zavihku Gregorjevo 2011.

Popravek

V prejšnji številki Logaških novic smo pri članku Bodo bankomat sploh postavili? avtorja Braneta Pevca napačno zapisali priimek vodje logaške poslovalnice NLB. Pravilno ime vodje poslovalnice je Alojz Joželj. Za napako se mu opravičujemo.

Uredništvo

Novo vodstvo obljublja učinkovito pomoč

Novi predsednik logaških obrtnikov Bogdan Oblak pravi, da bo zbornica obrtnikom zagotovila pomoč na različnih področjih

Bogdan Oblak, ki je decembra prevzel vodenje logaške obrtno-podjetniške zbornice, želi obrtnikom povrniti ugled. V njegovem štiriletnem mandatu bo zbornica članom ponudila učinkovito pomoč in možnost izobraževanja na davčnem, finančnem področju, pri bančnem svetovanju in zavarovalništvu. Stanje logaškega obrtništva je sicer težko, a boljše kot na številnih drugih območjih Slovenije. Kakovostno druženje med člani pa je, pravi Oblak, zagotovilo, da si bodo stali ob strani tako v dobrem kot slabem.

Oblak mandat označuje kot poseben, saj bo v celoti zaznamovan z gospodarsko krizo. Zaveda se temeljnega poslanstva zbornice, združevanja vseh njenih članov, obrtnikov, podjetnikov, torej mikro-, malih in srednjih podjetij. Z delom Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije (OZS), ki združuje 62 območnih zbornic, med njimi tudi logaško, oziroma 52 tisoč poslovnih subjektov, je Oblak dobro seznanjen. Od sredine lanskega leta je namreč tudi podpredsednik upravnega odbora OZS, informacije, ki so mu tam dostopne, pa namerava učinkovito prenašati na lokalno raven. Poleg predsednika sta v upravnem odboru logaške zbornice še dva podpredsednika, in sicer Andrej Grom in Silvester Pivk, skupščini pa predseduje dosednji predsednik Edvard Šinkovec.

S pomočjo do odvetnika

Poleg združevanja članov, izdajanja obrtnih dovoljenj in licenc za prevoznike bo zbornica predstavljala svoje člane navzven, pravi Oblak. »To pa ne pomeni, da bo člane v primeru kršitev predpisov zastopala pred sodiščem. Zbornica ima nalogo, da se z morebitnimi težavami člana seznani in mu pomaga poiskati rešitve.« Oblak namerava oblikovati seznam najboljših strokovnjakov in odvetnikov, s katerimi bo zbornica v stalnem stiku. »S temi strokovnjaki se

moramo dogovoriti, da naših članov ne bodo pustili čakati, četudi bo treba za to nekaj plačati,« pravi. Člani zbornice imajo tako že od januarja poleg odvetniške pisarne na voljo tudi brezplačno telefonsko svetovanje, ki skrajša pot do ustreznega strokovnjaka.

»Skrbeli bomo za izobraževanje članov, tako na davčnem in finančnem področju, področju bančnega svetovanja, lizinga in zavarovalništva,« napoveduje novi predsednik. Zbornica bo članom dejavno pomagala tudi pri pridobivanju sredstev iz kohezijskih skladov. »Razumljivo je, da teh projektov sami ne moremo pripraviti, imeti pa moramo seznam nekaterih najugodnejših izvajalcev, takih, ki imajo največje število uspešnih prijav,« pojasnjuje. Novo vodstvo bo skrbelo za jezikovno izobraževanje v obliki tečajev tujih jezikov, članom bodo poskusili ponuditi tudi možnosti osebnostnega razvoja, organizirati predavanja iz retorike in javnega nastopanja in podobno.

Finančno stanje ni vprašljivo

»Finančno stanje zbornice ni vprašljivo,« pravi Oblak, kar je ob poročilu o delu v lanskem letu na marčevski seji ugotovil tudi nadzorni odbor zbornice. Zahvaljujoč prejšnjim vodstvom logaški obrtniki razpolagajo z več nepremičninami, poudarja Oblak, ki obenem opozarja, da člani zbornice sicer dobro vedo, da pri njih dobijo obrtno dovoljenje in prevozniško licenco, ne poglobljajo pa se v delo zbornice. »Zato sem se na začetku svojega mandata odločil, da bodo vsi člani, uporabniki elektronske pošte, vsak dan dobivali klipinge slovenskih medijev, ki omenjajo obrtno zbornico.« V zadnjem času je tega pisanja veliko, ker je država – tako Oblak –, postavljena pred dejstvo, ali naj obrtnikom ugoditi ali ne. Kar se državlanske nepokorščine tiče pa pravi: »Mi ne stavkamo! Morate vedeti, da delodajalec ne more stavkati, stavkajo delavci.«

V Oblakovi strategiji v tem manda-

Bogdan Oblak, predsednik UO Obrtno-podjetniške zbornice Logatec: »Skrbeli bomo za izobraževanje članov, tako na davčnem in finančnem področju, področju bančnega svetovanja, lizinga in zavarovalništva.« (foto: David Kunc)

tnem obdobju je z velikimi črkami zapisano druženje. »Kakovostno druženje je močno zagotovilo, da bodo člani v dobrem in slabem skupaj,« poudarja in napoveduje druženje tako na športnem in kulturnem kot na izobraževalnem področju.

Bogdan Oblak, ki je kot podpredsednik upravnega odbora skupaj s kolegi prečesal Slovenijo po dolgem in počez in se s stanjem obrtništva temeljito seznanil, se strinja, da imajo nekateri obrtniki resne težave. Razmere v logaški občini, kjer posluje 400 podjetnikov, po njegovem mnenju niso tako katastrofalne kot ponekod drugod, denimo na Štajerskem in Koroškem. »Logaški obrtniki s svojim geografskim položajem, dejavnostjo, znanjem in poznanstvi dokaj uspešno preživljamo krizo.«

Blanka Markovič Kocen

35 let OOO Logatec

Letošnjo 35-letnico logaške zbornice bodo slavnostno zaznamovali, organizirati nameravajo koncerte in gledališke igre. S cerkniško, vrhniško in postojnsko zbornico so se

dogovorili za izdajanje skupnega glasila in trženje oglašnega prostora. Skupni imenovalec vsega tega je pojavljanje območne logaške zbornice v javnosti.

Konec leta 2009 smo veseli in ponosni prvič vstopili v Upravni center Logatec. Z njim smo prebivalci Logatca pridobili večnamenski objekt, ki združuje tako državne in lokalne kot tudi komercialne inštitucije. Uporabniki storitev, vezanih na številne življenjske dogodke, lahko zdaj na enem mestu hitro in učinkovito pridejo do želenih informacij, podatkov, upravnih aktov. Za vas smo že večkrat pripravili dan odprtih vrat Upravnega centra Logatec in vas seznanili z delom posameznih služb in inštitucij. Čas pa je, da vam še posebej predstavimo delovanje Občinske uprave Občine Logatec z vsemi področji dela ter zaposlenimi. Tako vam bomo v tem letu v Logaških novicah podrobneje predstavili oddelke občinske uprave in zaposlene, ki izvajajo naloge na posameznih področjih. Na ta način želimo naše storitve še bolj približati vsem občanom, ki bodo opremljeni z dodatnimi informacijami lažje našli pot do prave osebe za rešitev vprašanj ali dilem.

Berto Menard, župan Občine Logatec

Berto Menard se je rodil 5. junija 1954 v hribovski vasi Zavratec. Leto dni po njegovem rojstvu se je družina preselila v Logatec. Obiskoval je Osnovno šolo 8 talcev Logatec in s šolanjem nadaljeval na Centru strokovnih šol v Ljubljani, kjer je šolanje zaključil leta 1972.

Podjetništvo in obrtništvo je Menarda navduševalo že v mladih letih, zato je leta 1978 ustanovil lastno družinsko podjetje Trgovina, servis, montaža bele tehnike in hladilnih sistemov, s. p. V treh desetletjih je podjetje z uspešnim in strokovnim delom pridobilo na ugledu, v njem pa so se pred časom zaposlili tudi Menardovi trije odrasli sinovi.

Razvoj in rast družinskega podjetja pa za zanj nista bila edina in bistvena življenjska cilja. Želel je delovati širše tako v gospodarstvu kot na lokalnem nivoju. Postal je član in nato izvršni predsednik območne obrtno-podjetniške zbornice Logatec, izvoljen je bil za člana upravnega odbora Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, bil je tudi član Izvršnega sveta Skupščine občine Logatec, predsednik Krajevne skupnosti Naklo ter svetnik Občinskega sveta Občine Logatec.

V nedeljo, 24. oktobra 2010, je bil Berto Menard v drugem krogu županskih volitev, kjer je nastopil kot neodvisni kandidat s podporo SDS-a, izvoljen za župana logaške občine. Z veliko večino glasov občanov in občanov (60,91 %) je tako zaključil s svojim delom v vlogi samostojnega občinskega svetnika v preteklem mandatu in začel z nalogami županovanja.

Njegova vizija v vlogi župana je usmerjena v dva segmenta. Na eni strani želi poskrbeti za družbeno enakost, socialo in družino, na drugi strani so njegove moči usmerjene v razvoj kraja, obrti in podjetništva. Zaveda se, da so določene teme in problematike pereče, zato poskuša s svojimi sodelavci najti hitre, učinkovite in finančno zadovoljive rešitve. Čeprav je v tem trenutku v medijskem ospredju izgradnja centra za obdelavo odpadkov Cero NIK, si župan prizadeva najti rešitve tudi za težave, s katerimi se srečujejo tako posamezniki kot krajevne skupnosti (KS): priprava projekta za izgradnjo čistilne naprave v KS Naklo, iskanje rešitve za poplavno področje v KS Naklo, izgradnja zadrževalnika vode v KS Hotedršica, izgradnja novega vrtca v KS Rovte itd.

Ladislava Furlan, podžupanja Občine Logatec

Ladislava Furlan se je rodila v Logatcu leta 1949. Po končani srednji pedagoški šoli je nadaljevala s študijem na Filozofski fakulteti, ki pa ga ni zaključila. Svoje znanje je med študijem želela nadgraditi tudi z učenjem tujega jezika, zato se

je za dve leti preselila v Veliko Britanijo, v London. Tam je po končanem izobraževanju pridobila certifikate – potrdila o znanju angleškega jezika.

Po vrnitvi je nekaj časa poučevala angleški jezik na osnovnih šolah v Logatcu in na Rakeku, nato se je kot komercialistka zaposlila v podjetju Kompas, d. d., in vodila turistične programe za ameriške goste, ZDA in Kanado. Po osamosvojitvi Slovenije je poklicno pot nadaljevala kot vodja projektov za kongresno dejavnost, od leta 2005 do 2008 pa je bila zaposlena v kabinetu generalnega sekretarja Vlade RS. Pred nastopom podžupanske funkcije na Občini Logatec je bila zaposlena v Sektorju za prevajanje pri generalnem sekretariatu vlade.

V politiko se je aktivno vključila leta 1994, ko je postala članica Socialdemokratske stranke Slovenije. Na začetku delovanja v stranki je bila regijska koordinatorka za Notranjsko, nato poslovna asistentka Občinske regije, pozneje pa je bila na 7. in 8. kongresu stranke izvoljena za članico izvršilnega odbora stranke. Danes je predsednica občinskega odbora SDS Logatec in podpredsednica regijske koordinacije Občinske regije.

Z dejavnostmi in projekti, ki jih pokriva občina, se približe srečuje že od leta 1994, ko je prvič postala svetnica občinskega sveta (med leti 1994-1996 ter od 2002 dalje) in delovala v njegovih odborih in komisijah. V zadnjem mandatu je članica odbora za gospodarstvo, turizem, kmetijstvo in finance, svoje moči pa bo kot podžupanja Občine Logatec usmerila na področje družbenih dejavnosti, v šolstvo, šport, zdravstvo, kulturo, turizem, z željo po dvigu kakovosti in povezanosti izvajalcev storitev.

Vladislav Puc, podžupan Občine Logatec

Vladislav Puc je bil rojen 20. novembra 1941 v Logatcu. Končal je nižjo gimnazijo in srednjo kovinarsko šolo v Ljubljani. V bogati zgodovini si je pridobil veliko delovnih izkušenj tako na poklicni kot zasebni poti. Vse življenje je aktivno dejaven v logaških klubih, društvih in zvezah.

Kar 18 let je bil predsednik Namiznoteniškega kluba Logatec, 16 let predsednik Občinske zveze za telesno kulturo Logatec, dobro ga poznajo tudi lovci Lovske družine Hotedršica, saj je bil vrsto let njihov tajnik. V zadnjem času je gonilna sila Društva upokojencev Logatec, saj je že drugi mandat njegov predsednik. Za tiste, ki so zakorakali v tretje življenjsko obdobje, se zavzema tudi kot član upravnega odbora mestne zveze upokojencev Ljubljana, kadrovske komisije Zveze društev upokojencev Slovenije (ZDUS) ter odbora za gospodarstvo pri ZDUS-u.

Na področju gospodarstva je dejaven od leta 1975. Med drugim je bil predsednik zadržnih svetov v obrtnih zadrugah: Galeb Izola, Obrtnik Nova Gorica, Notranjka Logatec, in član upravnega odbora Beograjske banke. Zasedal je mesto v upravnem odboru gospodarske zbornice za področje Ljubljane in bil dejaven v logaški obrtno-podjetniški zbornici, najprej kot tajnik in nato štiri mandate kot predsednik. Enako mandatno obdobje je bil predsednik organizacijsko-kadrovske komisije obrtne zbornice Slovenije.

Vladislav Puc je bil poslanec prvega sklica Slovenskega parlamenta v letih 1990–1992, v obdobju med letoma 1990–1995 pa je prevzel naloge predsednika Izvršnega sveta Občine Logatec. Od ustanovitve politične stranke Nova Slovenija leta 2000 je predsednik občinskega odbora NSi Logatec, v zadnjem mandatu pa tudi član sveta stranke NSi.

Interese občanov je vrsto let zastopal kot občinski svetnik, leta 2011 pa je nastopil mandat kot nepoklicni podžupan Občine Logatec. Svoje dolgoletne in vsebinsko raznovrstne delovne izkušnje bo v prihodnjih letih usmeril v projekte na področju gospodarstva v Občini Logatec.

Za čebelarji je delovno leto, na letino pa bomo kmalu pozabili

V drugi polovici januarja smo se na občnem zboru sestali logaški čebelarji. Prejšnjemu županu Janezu Nagodetu, ki je čebelar, smo uvodoma podelili priznanje Antona Janše 3. stopnje za prispevek k razvoju čebelarstva na Logaškem, dolgoletno članstvo v društvu, vzorno čebelarjenje in za naklonjenost društvu v funkciji župana. V nadaljevanju je predsednik društva Tone Žakelj predstavil tudi statistiko članstva v društvu in povzel lanskoletno aktivnosti.

Število članov Čebelarskega društva Logatec je v zadnjih letih med 85 in 90. Na novo so se včlanili Jože Malavašič, Gorazd in Majda Ržek, Tomo Sečnik, Simon Tomazin ter Štefan Trpin mlajši, lani pa smo se za vedno poslovili od Milana Ržka in Štefana Trpina. Za čebelarstvo je pri tem hvalevredno, da tako pri Ržkovih kot Trpinu nasledniki nadaljujejo čebelarsko dejavnost. Po podatkih iz registra čebeljakov konec oktobra lani imajo čebelarji na Logaškem 140 čebeljakov, od tega 135 stacionarnih in pet prevoznih, skupaj pa skrbijo za 1.167 čebeljih družin (panjev).

Letina medu je bila podpovprečna

V začetku leta 2010 smo bili čebelarji dokaj optimistični glede prezimitve čebel. Potem pa je januarja zapadlo precej snega, ki se je ponekod obdržal do marca. Dolga zima je poslabšala prezimovanje in izgube družin do začetka pomladi so se v povprečju povzpele do 35 odstotkov. V boljšo voljo nas je spravil dober zgodnji spomladanski razvoj, a se je vreme v času cvetenja držalo bolj kislo, zato je bil razvoj družin spet upočasnen. Sicer je bilo potem nekaj gozdnega medenja javorja, lipe in smreke, a je bila letina podpovprečna.

Aktivni na občinski ravni in širše

Logaški čebelarji smo se že marca udeležili 33. čebelarskega posveta s prodajno razstavo v Celju, maja pa 8. praznika slovenskih čebelarjev v Velenju. Aprila smo se pridružili akciji Očistimo Slovenijo v enem dnevu. Ob tem pa nismo zanemarili svojih čebel. Maja smo organizirano kupili sladkor za krmljenje čebel, junija pa prevzeli sredstva za zatiranje čebeljega zajedavca (varoje) po enotnih priporočilih veterinarske stroke za Slovenijo. Do konca julija smo v akciji zbiranja podpisov za ohranitev čebel zbrali več kot tisoč podpisov. Septembra je bila v Laškem prva mednarodna konferenca če-

Logaški čebelarji so z zanimanjem prisluhnili poročilu o delu svojega društva. (foto: Marjan Papež)

belarskih organizacij, ki so se je udeležili predstavniki iz več kot 20 držav. Ob koncu smo sprejeli deklaracijo o ohranitvi medonosne čebele, ki je spodbudila podobno akcijo na ravni EU in v svetovnem obsegu. Pri njenem oblikovanju je sodeloval tudi predsednik ČD Logatec Tone Žakelj.

Medeni zajtrk v vrtcih

Spet smo se dobro odzvali na akcijo Medeni zajtrk v vrtcih, ki že več let poteka ob svetovnem dnevu otroka, 20. novembru. Za vrtce v občini je 16 čebelarjev prispevalo 23 kozarcev gozdnega, cvetličnega, kostanjevega in lipovega medu. Pri izvedbi akcije, predvsem z obiski vrtcev, so sodelovali Franc Grum, Miro Leskovec, Peter Fortuna s soprogo, Tone Žakelj, Rafael Cepič, Marjan Papež in drugi. Veseli nas, da se je akcija tako dobro prijela in da so jo tudi vzgojiteljice vzele za svojo. Na nas so se obrnili tudi že iz osnovnih šol.

Zadnje novembrske dni smo logaški čebelarji izkoristili za sajenje gorskega javorja, ki sta ga na državni ravni organizirali ČZS in Zavod za gozdove Slovenije. V okviru akcije smo na območju logaške občine zasadili več kot 70 javorjev. S sajenjem spodbujamo zasajanje avtohtonih medovitih rastlin – lani smo zasadili prav toliko lip – in izboljšanje naravnih virov za čebeljo pašo. Poleg tega je javor zanimiv tudi za pohištveno industrijo: javorji bodo začeli mediti v nekaj letih, zanamcem pa bodo dragocena surovina lesne industrije.

Marjan Papež, Čebelarsko društvo Logatec

Soglasja za začasen dovoz čebel na pašo

V okviru nalog za letošnje leto je pred ČD Logatec priprava oz. dopolnitev pašnega reda, ki ureja dovoze čebel na pašo. Logaško območje je zelo zanimivo za prevozna čebelarstva, saj gozd dokaj dobro in pogosto medi. Obvezni sestavni del čebelarskega pašnega reda so tudi pisna soglasja lastnikov zemljišč, na katerih so predvidena prosta nezasedena mesta za začasni dovoz čebel na pašo. Soglasje lastnika zemljišča velja le kratek čas, ko medi posamezen pašni vir, po končanem medenju pa mora čebelar čebele umakniti. Čebelar mora postaviti čebele tako, kot zahteva lastnik zemljišča ob podpisu soglasja. To pomeni, da lastnik s soglasjem za začasno nastanitev čebel na svoji parceli ne bo v ničemer omejen pri izkoriščanju svoje lastnine, zato čebelarji prosimo lastnike parcel, na katerih so predvidena stojišča za dovoz na pašo, da dajo soglasje.

Število članov ČD Logatec in Čebelarske zveze Slovenije (ČZS)

leto	2007	2008	2009	2010	2011
člani ČD Logatec in ČZS	70	71	66	73	70
samo člani ČD Logatec	18	18	17	15	17
Skupaj	88	89	83	88	87

90-letnica osvoboditve Logatca

27. februarja je minilo 90 let, odkar se je končala italijanska okupacija Logatca

Razglednica logaške železniške postaje za časa italijanske okupacije Logatca 1918–1921.

Razmere v Logatcu v času 1. svetovne vojne (1914–1918)

Ko je Italija napovedala vojno Avstro-Ogrski, je tudi Logatec začutil vojne razmere. Zaradi odprtja soške fronte je postal zaledno območje, zaradi dobre železniške in cestne povezave pomembno za dotok nove vojske. Vojska s številno vprežno živino (ko so gradili vojaško železnico celo okoli 1.500 konj) je kmetom povzročala ogromno škodo. Poleg tega so od njih pobirali živino, vozove, seno, slamo, les, izdelke iz kovine, za vojsko sposobne Logatčane, stare med 18 in 50 let, pa so mobilizirali; med letoma 1914 in 1918 jih je bilo vpoklicanih okoli 300. Zaradi obvezne oddaje živčevja so ljudje trpeli lakoto. Domačine je zelo prizadelo, ko je vojska pobrala skoraj vse logaške cerkvene zvonove, pozneje pa še baker s cerkvenih streh.

Logatec so med prvo svetovno vojno Italijani tudi bombardirali, 1. oktobra 1917 pa je prišlo do eksplozije streliva na železniški postaji. Tega leta je bilo v Logatcu največ vojske in vojnih (ruskih) ujetnikov, nastanjenih v barakah in šotorih. Od Logatca do Zadloga pri Črnem Vrhu so gradili železnico za potrebe soške fronte. Franc Mihevc v nekem težko razumljivem stavku omenja številko »do 40.000«. Je bilo res toliko vojaščine in ujetnikov? Pod Sekirico sta bila vojaško letališče in zasilna vojaška bolnišnica. V

graščini v Gorenjem Logatcu je bil od septembra do novembra (1917?) nastanjen general Svetozar Borojević z oficirji. Sodnija in okrajno glavarstvo sta se morala umakniti in uradovati v zasebnih hišah. Vsekakor je bilo zaradi lege Logatca dogajanje v tem času zelo pestro.

Italijanska okupacija Logatca (1918–1921)

3. novembra 1918 so v Abanu pri Padovi podpisali sporazum o premirju med italijansko in avstro-ogrsko vojsko. Italijani so na podlagi naknadno dodane klavzule izkoristili razmere v razpadli avstro-ogrski vojski in prestopili dogovorjeno območje, obljubljeno v Londonskem sporazumu. S tem si je Italija zagotovila »veliko zmago« in ugoden položaj na mirovni konferenci (na nek način nas to spominja na gradnjo hrvaškega mejnega prehoda na Dragonji l. 1991).

Ob porazu Avstro-Ogrske oz. razpadu njene vojske, se je ta začela umikati proti vzhodu. Konec oktobra 1918 je bil Logatec spet poln avstro-ogrskih vojakov. Vojni dobičkarji so med 20. oktobrom in 2. novembrom izkoristili kaotične razmere, ko je bežeča vojska puščala konje in drugo živino, vozove, topove, avtomobile, puške, topove in celo dve letali ... Na pobudo dr. Antona Korošca so 28. oktobra voditelji orlovke in sokolske organizacije ustanovi-

li skupno narodno stražo ali stražo narodne obrane. Pri organiziranju vaških straž so se jim pridružili gasilci in lovci. V narodne straže so lahko najprej vstopali le moški, nesposobni za vojsko, po propadu Avstro-Ogrske pa tudi vračajoči se vojaki. Osrednji odbor za Narodno obrano v Ljubljani je 31. oktobra 1918 naslovil javnosti poziv, naj se po vseh občinah in vaseh ustanovi narodna obrana. V Logatcu jo je sestavljalo od 30 do 50 vojakov in oficirjev (tudi Logatčanov), ki so bili na dopustu ali so prebegli. Okrog 15 teh oboroženih redarjev je izkoriščalo nastalo zmedo tudi za vojno dobičkarstvo. Ljudje so se kljub tegobam veselili konca vojne in z radostjo pričakovali novo (jugoslovansko) državo. Na žalost so se ušeli.

Po proučitvi podatkov v članku J. J. Švajncerja Notranjski narodni stražarji 1918 (Notranjske novice, 30. avgust 2002) je v Logatcu »narodna obrana« očitno delovala med 31. oktobrom in (najpozneje) 20. novembrom. Takrat je še vedno držala oblast v Logatcu, saj so poveljniki 13. novembra pisali iz Logatca v Ljubljano in prosili, da bi njihovega poveljnika nadporočnika Fištra povišali v stotnika. Že 14. novembra pa so zaradi zmanjšane nevarnosti vojaškega razbojništva razpuščene vojske narodno obrano z dekretom ukinili. Rok za razpustitev narodnih straž je bil 20. november. Mislim, da so se v Logatcu šele od takrat Italijani toliko ohrabрили, da so prevzeli oblast.

Še preden je vsa avstrijska vojska zapustila Logatec, so pohlepni Italijani prestopili s tajnim Londonskim sporazumom dogovorjeno mejno črto (od 3. novembra naprej). Najprej so v Logatec prispeli karabinjerji kot neke vrste izvidnica. Za njimi je v več večjih skupinah postopoma prihajala italijanska vojska; ena skupina celo z godbo na čelu. V štirih dneh je bil Logatec poln Italijanov. Sprva so bili italijanski vojaki v velikem strahu, saj niso poznali razmer. Počasi so okupirali Logatec ter vzpostavili vojaško in civilno oblast. Zasedli so vse javne stavbe, v katerih je bila prej avstro-ogrska vojska. Navadni vojaki so bili nastanjeni tudi v zasebnih poslopjih.

Poleg številne vojske in karabi-

njerjev je bilo tudi veliko italijanskih uradnikov in civilistov, kar kaže, da so hoteli Italijani v Logatcu ostati za vedno in ga poitalijaniti. V šoli so uvedli italijanščino, povečati so hoteli pokopališče, sanirati vodovod. A naredili so več škode kot koristi, še posebej v gozdu. Župana so odstavili in postavili svojega regenta. S pročelij stavb so odstranili slovenske zastave in jih nadomestili z italijanskimi (neposlušne so kaznovali, npr. pri Pogorevcu). Logatec so prepredli s telefonskimi žicami, opravljali so hišne preiskave zaradi orožja in z bodečo žico ogradili novo mejo (Rovte–Zaplana–hrib Špikl–Strmica–Raskovec–Tolsti vrh–Rakek). Prehod so strogo prepovedali. Prekinjen je bil tudi železniški promet Ljubljana–Trst.

Logatec je postal mejni kraj. Zanimivo je, koliko je preživel v slabem mesecu. Najprej je z Italijani prišla neke vrste blaginja, saj so ljudi oskrbovali z živežem, oblačili in obutvijo. To blago, s katerim so prekupčevali, so Italijani zaplenili v skladiščih avstro-ogrske vojske. Pozneje se je obrnilo na slabše. Ljudi so zapirali že za najmanjši sum. Tistim pa, ki so bili lojalni do italijanske oblasti, se je dobro godilo. Zelo se je razpaslo tihotapstvo. Nasploh je bil z italijanskimi vojaki je kup težav. Zaradi malomarnosti so povzročili več požarov. Organizirali so veselice in kino v Društvenem domu (orlov) na Griču. Zapletali so se z do-

mačimi dekleti, zaradi česar je prišlo do gostilniških pretepov, tudi s smrtnimi izidi. Kratko so običajno potegnili Italijani, a so morali logaški udeleženci prebegniti v Slovenijo v sklopu države SHS. Februarja 1919 je v gozdu pri Logatcu prišlo do oboroženega spopada med Logatčani ter Italijani. 30 vojakov je obkolilo štiri domačine, ki so se branili z enim revolverjem, streljali so na njih in jih na koncu tri zajeli. Vse to je navedeno v pismu soudeženca tega spopada Pepija (J. Lenassi), namenjenemu njegovemu prijatelju Tončku. Članek o vojaških podatkih iz tega pisma (ter citirano pismo) je objavil J. J. Švajncer v Notranjskih novicah 13. septembra 2002.

Osvoboditev Logatca, 27. 2. 1921

Leta 1921 se je morala italijanska vojska umakniti za mejo, določeno z rapalsko mirovno pogodbo. Logatec in Hotedršica sta pripadla Kraljevini SHS (poznejši Kraljevini Jugoslaviji). 26. februarja 1921 se je po cesti z Vrhniko v Logatec pripeljala prva jugoslovanska deputacija (delegacija). Številni Italijani, ki so še bili v Logatcu, niso mogli verjeti, da je konec njihove oblasti. Logatčani so razobesili slovenske zastave, ob mraku pa so začeli skupaj z okoličani streljati z orožjem. Italijani so se potuhnili in s strahom pričakali naslednji dan, ko so zapustili Logatec. Takrat so Logatčani ter ljudje iz Hotedršice, Rovt, Planine trumoma drli na železniško postajo, da bi pričakali vlak z osvobodilno vojsko ter predstavniki nove, slovenske oblasti. Na kolodvoru so bili tudi člani društev, kot npr. sokoli, orli, požarna bramba, občinski odbori ter fantje in dekleta v narodnih nošah. Na prsih so imeli pripeto slovensko trobojnico.

Vlak z osvoboditelji je prispel ob 10. uri, o čemer v svojih Spominih logaškega vedeža pripoveduje Franc Mihavec. »Prišel je okoli 10. ure silno dolg ulak z dvema lokomotivama, okrašen z vejami z bršljanom ter z drugim lepoticjem in vse v slovenskih zastavah. Odsprej je nosil veliko tablo z živorožimi čerkami »Pozdravljeni bodite naši Jugoslovanski bratje«. Ulak je

bil natlačeno poln (z) večino mladih ljudi in odličnih oseb. In 2 godbi: ena vojaška in druga železniška godba iz Ljubljane. Vsi so hoteli čestitati Logatčanom in se z njimi veseliti, da so se otrsli Italijanov in prišli k svojim jugoslovanskim bratom v okrilje. Ko se je vlak ustavil, je nastal sem ter tja velik krik samih pozdravov, kjer nobeden ni vedel skoraj kako bi lepšej pozdravil ta imeniten korak. Bilo je potem tudi par imenitnih govorov, kar je sledilo iz vseh gerlov tisočaro Živjo! klicev. Za tem so zapele dekleta najprej in za njimi skoraj vsi brez izjeme pesem Lepa naša domovin, Hej Slovenci in Sem deklica mlada vesela. Ta prizor je bil tako ginljiv, da se je od veselja porosilo tudi marsikatero oko in si ga sme vsak Logatčan dokler bo živ dobro zpmniti. Nato se je vsa obilna množica razve(r)stila po cesti skozi Dolenji Logatec, ena z godbo na čelu in druga v sredini, ki sta obe igrale mične koračnice. Odhod se je nadaljeval naprej po državni cesti v Gorenji Logatec in potem pa nazaj na logaški kolodvor, kjer je bil potem slavnostni obed in ob 2. uri je vozil vlak naprej proti Rakeku pozdraviti tomošne jugoslovanske brate. In na ta dan se je pričelo v Logatcu zopet novo življenje.»

V glasilu orlov Mladost št. 4 iz l. 1922 med drugim piše, da so Gornje-logatčani goste pričakali s streljanjem iz možnarjev. Godba je igrala v G. Logatcu pred civilnim komisariatom, kjer sta zaigrali državno in narodno himno. »Ob osvoboditvi so prišli tudi okoliški orli in mengeška godba. V Društvenem domu je bila slavnostna akademija ...« V arhivu Sokolskega društva Dolenji Logatec pa je Boris Rozman zapisal, da je bil med osvoboditelji tudi general Rudolf Maister, ki ga je v imenu logaških žena pozdravila gospa Hodnikova, v imenu društev pa Slavko Smole. Ob 75-letnici Moškega pevskega zbora Dolenji Logatec, ki so ga ustanovili sokoli, je Janez Gostiša zapisal, da je ob tej priliki zbor zapel pesem Buči, morje Adrijansko. Skratka, življenje v Logatcu se je začelo normalizirati.

Gvido Komar

Vsem ljubiteljem lokalne zgodovine priporočamo branje zapisa Franca Mihavca Spomini logaškega vedeža (ki jih je treba kritično obravnavati) in knjige Logatec v zgodovini Janeza J. Švajncerja, iz katerih sem črpal podatke za zapis.

Gvido Komar

www.sk-d-logatec.net

Skrbniki pasjih mladičkov pomnite, da je vzgoja v začetnih mesecih najbolj pomembna. Poskrbite za to, da bo vaš kuža obiskal čim več različnih krajev ter imel čim več dobrih izkušenj z različnimi ljudmi in pasjimi vrstniki. Skrbimo za lepše in čistejše okolje in pobirajmo iztrebke za svojimi ljubljenci.

Pasja zgodba

*Če bi občina postavila opozorilne table in koše za iztrebke, bi se bilo prijetneje sprehajati po neokrnjeni logaški okoli-
ci. (foto: Marjan Papež)*

Z naraščanjem števila prebivalcev v Logatcu in okolici se povečuje tudi uporaba poljskih poti in kmetijskih površin za rekreacijo, med drugim za sprehajanje psov. A kaj, ko njihovi lastniki pogosto ne počistijo za njimi in s povečujejo nevarnost prenosa raznih bolezni na domače živali in ljudi.

Za ozaveščanje lastnikov psov bi lahko več storila tudi občina. Tako kot na primer v občini Brezovica, kjer so ob cestah in poteh postavili table, ki lastnike psov opozarjajo na njihovo dolžnost, da psov ne spuščajo nenadzorovano, predvsem pa, da za njimi pospravijo iztrebke. Opozorilne table bi lahko postavili tudi v logaški občini, za začetek vsaj okoli Sekirice, kjer je sprehajalcev največ. Če bi ob poteh premogli še vrečkomate in koše za pasje iztrebke, bi se ta težava bistveno zmanjšala. Tako ne bi bilo slabe volje pri tistih sprehajalcih, ki doživijo bližnje srečanje s pasjim iztrebkom, pa tudi lastniki ali najemniki njiv in travnikov bi bili bolj strpni do tistih, ki sprehajajo in spuščajo pse.

Marjan Papež

Internet je lahko škodljiv

»Starši naj se z otroki pogovorijo o varni uporabi medmrežja,« meni Marjan Škoda

Kot vsaka novost ima tudi internet dobre in slabe strani. O zadnjih bodo logaški policisti v naslednjih tednih spregovorili osnovnošolcem, saj ima skoraj vsak svoj profil na Face booku. »Predvsem pri osebnih podatkih svetujem previdnost, naj jih objavljajo čim manj,« pravi pomočnik komandirja na Policijski postaji Logatec Marjan Škoda. »Naj bodo dostopni le tistim, ki jih osebno poznamo – tu imajo pomembno vlogo starši, ki se morajo o uporabi interneta pogovorijo z otroki.«

Previdni naj bodo tudi starejši, saj lahko, na primer, z objavo fotografij z dopusta opozorijo tatove, da so njihova domovanja prazna. Logaški policisti so do zdaj prejeli le prijave glede nepravilnosti pri internetnih nakupih, kjer je še posebej treba paziti na podatke o številkah plačilnih kartic.

Od 15. marca zimska oprema ni več obvezna. Pa je smiselno že zdaj zamenjati pnevmatike?

S prehodom na »letno obutev« je, vsaj v naših krajih, bolje počakati, saj sneg v aprilu ni nič neobičajnega. In zakon je jassen: predpisana zimska oprema je obvezna tudi takrat, ko nastopijo zimske razmere. Mimogrede, v začetku marca so imeli višje ležeči kraji v naši občini deset in več centimetrov debelo snežno odejo.

Prvi toplejši pomladni dnevi so na ceste privabili motoriste. Kaže, da so vaša opozorila in akcije zalegle, saj je njihova vožnja bolj umirjena, predvsem v naseljih so bolj previdni. Nemažen delež pri tem imajo najbrž tudi višje kazni?

Vse to drži. Pa tudi to, da nas je na cestah vedno več. Tudi letos bomo z akcijami nadaljevali, poostren nadzor bo predvsem ob vikendih. Še enkrat naj opozorim motoriste: upoštevajte, da vas lahko voznik avtomobila hitro spregleda, sploh če se nenadoma pojavite za njim, razmislite pa tudi o tem, da ni težko peljati hitro, težko se je hitro ustaviti. Zato hitrost prilagodite omejitvam na cesti, stanju ceste, vremenskim razmeram in svojim sposobnostim.

Lepi dnevi kar vabijo na kolo.

Pohvaliti moram Logatčane. Tržaška cesta do Kalc ima lepo

Zaletavček je sedež, ki dokazuje, da je uporaba varnostnega pasu smiselna že pri majhnih hitrostih. Na Gregorjevem sejmu so ga predstavili člani sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. (foto: Brane Pevce)

urejeno kolesarsko stezo. Zato bomo vse, ki še vedno vozijo po cestišču in s tem ovirajo promet ter ogrožajo sebe in druge, na začetku sezone najprej opozarjali, če ne bo zaleгло, pa tudi kaznovali. Seveda je v naši občini še veliko cest, kjer ni kolesarskih stez, zato je treba biti tam še posebej previden.

Letos policisti opozarjate na nevarnosti prečkanja proge: Ustavite se. Vlak se ne more.

Imamo štiri prehode: na »tankovski« cesti, v Zapolju, na železniški postaji in v Lazah. Nesreč še ni bilo in upam, da bo tako tudi v prihodnje. Ker je proga dvotirna, pa predvsem pešce opozarjam, naj je ne prečkajo pri zaprtih zapornicah, saj lahko pride vlak tudi z druge strani. Če se zapornice nenormalno dolgo ne dvignejo, naj pokličejo številki 112 ali 113.

Morda še beseda dve o naših štirinožnih prijateljih.

Zakon je jassen. Psi morajo biti na javnem kraju na povodcih, tudi na sprehajalnih poteh okoli Sekirice, na primer. Kljub temu da je pes šolan, nikoli ne veš, kako bo reagiral. Tudi letos bomo nadzorovali spoštovanje določb zakona o zaščiti živali.

Brane Pevce

Zadovoljni z delom v lanskem letu

Združenje borcev za vrednote NOB Logatec je preverilo svoje delo v preteklem letu in pogled usmerilo v prihodnost

Člani Združenja borcev za vrednote NOB Logatec so se 25. februarja zbrali na redni letni seji skupščine. Dejavnost združenja je bila lani v okviru sprejetega programa oziroma delovnega načrta. Prireditve so podredili osrednji temi, zmagi nad fašizmom in nacizmom. Temeljno skrb so posvetili sprejemanju novih članov, oživljanju krajevnih organizacij, vzdrževanju spominskih obeležij NOB in skrbi za gmotno podlago združenja.

Združenje sestavlja pet krajevnih organizacij. Od interesnih oddelkov (sekcij) sta zaživila balinarski odderek in deloma Logaški bataljon. V preteklem letu smo dobili 19 novih članov, tako da jih je bilo ob koncu leta v združenju 222, kar je vzpodbudno.

Ohranjanje vrednot NOB je potekalo prek organiziranja in izvajanja lastnih prireditev in z udeležbo na drugih. Ta del načrta smo v celoti uresničili. V počastitev dneva upora, praznika dela in zmage nad nacifašizmom smo v sodelovanju OZVVS Logatec, Planinskim društvom Logatec, PZ DI in DU Logatec, stranke SD Logatec, tabornikov iz rodu Srnjak in Občine Logatec pripravili množično proslavo, ki se je je udeležila več kot polovica članov združenja in množica ostalih občanov, skupaj prek 500. Odmevna je bila tudi proslava z naslovom 12. september 1943, posvečena ustanovitvi Logaškega partizanskega bataljona in 65. obletnici zmage v II. svetovni vojni. Ob dnevu spomina na mrtve so bile spominske slovesnosti v Lazah ter Gorenjem in Dolenjem Logatcu. Bili smo tudi na osrednji občinski proslavi v Hotedršici. Člani združenja so obiskali štirinajst drugih prireditev, med drugim: Dražgoše, Podlublje, Ljubljana, Pokljuka, Goreljek, Ogenjca, Svetje, Sveta Ana in druge. Spomladi smo imeli celodnevni izlet Po sledih prve in druge svetovne vojne po Primorskem.

Spominska obeležja NOB smo med letom nadzirali, vzdr-

Združenje borcev za vrednote NOB Logatec je ob koncu lanskega leta imelo 222 članov. (foto: Viktor Šen)

ževali in obnavljali po posebnem načrtu. Pri spomeniku nad Jačko smo obnovili okolico in jo na novo zasadili. Združenje se trudi, da bi s pomočjo Občine Logatec zaživel projekt spomeniškega varstva obeležij NOB. Gre za kategorizacijo obeležij, lastništvo zemljišč in objektov, razglasitev kulturne dediščine, vzdrževanje. Združenje tarejo gmotne težave, saj so edini vir prihodkov članarine, prispevki članov in več kot prepolovljena republiška denarna pomoč. Zato gre zahvala številnim članom, ki so s prostovoljnim delom omogočili, da je bil delovni program zadovoljivo uresničen.

Tudi v prihodnje si bo združenje prizadevalo za ohranitev in okrepitev vseh krajevnih organizacij ZB v logaški občini, za ozaveščanje mladih o vrednotah NOB, skrb za zgodovinsko in kulturno dediščino NOB ter krepitev sodelovanja z društvi in drugimi organizacijami.

Vesna Jerina, ZZB NOB Logatec

O hišah in ljudeh na Vrhu

Vdvorani podružnične osnovne šole na Vrhu Svetih Treh Kraljev so 6. marca predstavili izjemno domoznansko knjigo *Knjiga hiš na Žirovskem* avtorjev Petre Leben-Seljaka in Alojza Demšarja. V njej so navedeni naselja, hiše ter njihovi lastniki na ozemlju predjožefinske župnije Žiri pred letom 1900, tudi v vaseh in zaselkih Vrh Sv. Treh Kraljev, Hlevni vrh, Hlevišče, Račeva in Lavrovec

Prireditve je organiziralo ŠKD Vrh Sv. Treh Kraljev, povezoval pa jo je žirovski muzejski in turistični delavec Rok Klemenčič. Obsežno delo je predstavljeno na 478 straneh in je bogato ilustrirano.

Uvodni zgodovinski pregled seže od freisinške dobe in loškega gospostva do leta 1900. Dolgotrajno in natančno se je raziskovalka Leben-Seljakova prebijala skozi arhivsko gradivo, kot so urbarji loškega gospostva, terezijanski kataster, franciscejski kataster, zemljiška knjiga, status animarum, popisi prebivalstva in drugo.

Med drugim v knjigi izvemo, da se je Vrh Sv. Treh Kraljev prvotno imenoval Stanomerhrib, kar nakazuje na staroslovansko poselitev. Poleg tega so opisani turški vpadi, rovtarska kolonizacija, pridana sta seznama županov in obrtnikov, med

katerimi je bilo veliko mlinarjev. Knjiga ima kazalo priimkov in hišnih števil.

Njena največja vrednost pa je, da je avtorica podatke preverjala, jih primerjala in kritično presojala, zato so verodostojni. Običajno avtorji ostanejo pri domnevah.

Knjigo ilustrirajo tudi reprodukcije katastrskih izrezov, a Demšarjeve fotografije iz ptičje perspektive bolj nazorno prikažejo stanje in lokacije zaselkov. Delo vsebuje še veliko družinskih fotografij, portretov, arhivskih dokumentov, reprodukcij razglednic, fotografij domačij. Knjigo je uredil žirovski zgodovinar Miha Naglič, izdala pa založba Pegaz International v zbirki Knjižnica Žirovskega občasnika. Rok Klemenčič je v imenu založbe Knjižnici Logatec podaril podpisan izvod, ki bo v fondu krajevnih knjižnic na Vrhu. Knjigo je sprejela direktorica Knjižnice Logatec Bibijana Mihevc, ki se je zahvalila za čudovito prireditev. Dvorana je bila polna domačinov. Manjkali so mogoče le tisti iz naše občine, ki se strokovno ubadajo s stvarmi, ki jih obravnava knjiga: učitelji, zgodovinarji, upravni uradniki. Zaradi izjemnega zanimanja je bila knjiga kljub relativno visoki ceni kmalu razprodana, a je na voljo v knjižnicah v Logatcu in na Vrhu.

Gvido Komar

Študent, pa konec!

Gledališčniki društva Dlan na dlan so navdušili tudi s najnovejšo igro

Gledališka skupina Dlan na dlan je 4. in 6. marca v Kulturnem domu Tabor v Gorenjem Logatcu premierno uprizorila svojo najnovejšo celovečerno igro z naslovom Študent, pa konec! Pisec scenarija in režiser igre Jurij Švajncer je logaško občinstvo že četrtrič navdušil s svojimi domiselnim besedilom in izrednim občutkom za režijo.

Minimalistična scena gledalca osredotoči na odnose med liki. (foto: David Kunc)

Zgodba se začne razvijati v najemniškem stanovanju, kjer sprva živita le Maša in Tine. Iskanje primerne cime ju pripelje do brucke Ane. Gledalec spremlja dogajanje na minimalistični sceni, ki daje igri še poseben čar. Prav preprosta scenografija gledalcu omogoča, da se z lahkoto osredotoči na opazovanje odnosov med tremi študenti. Igralci prikažejo različne

trenutke v povprečnem študentskem življenju, ki se mešajo z izvirnim humorjem. Idejo za scenarij in uprizoritev so Jurij in mladi gledališčniki črpali iz lastnih izkušenj, saj je v ekipi veliko študentov.

Pozoren gledalec je opazil, da ne omenjajo niti ene fakultete in niti enega mesta. Ustvarjalci igre so se s tem izognili predalčkanju in povezovanju stereotipnih karakterjev z določenimi fakultetami in mesti. Povedali so, da so lahko njihovi trije junaki v vsakem mestu in na vsaki fakulteti. Tri študente so odigrali Tina Lukan, Gal Oblak in Danijela Georgijev. Ode-ta v črmino in brez besed sta Ana Kristina Dodič in Žiga Čibej odigrala okoliško dogajanje in na izredno preprosti sceni upri-zarjala vse potrebne rekvizite.

Od žurov do učenja

V igri se prepletajo različna čustva, od ljubezni do veselja in žalosti, pred očmi gledalca pa se zvrstijo različni trenutki študentskega življenja: žuri, obiskovanje in neobiskovanje predavanj, resnost, norenje, učenje.

Po besedah avtorjev predstave se celotna odrska postavitev osredotoča na odnose. Poudarek je na likih in odnosih, ki se spletajo med njimi. Odnosi so tisto, kar dela življenje tako, kot je – veselo in žalostno. In temu dajejo v gledališki skupini Dlan na dlan največji pomen.

S predstavo bodo gledališčniki tudi gostovali, najprej na regijskem srečanju mladinskih gledaliških skupin iz osrednje Slovenije okviru festivala Vizije 2011, ki bo 15. aprila v Kulturnem centru Španski borci v Mostah v Ljubljani. Jeseni bodo igro uprizorili še v okoliških krajih.

Jerca Korče

Iz silne zaljubljenosti v gledališče

Jurij Švajncer je svoja gledališka dela predstavil tudi v knjigi Gledališke igre

Klub Grajski park se je dal 27. januarja na razpo-lago svojevrstno izživeti gledališki zgodbi. Okrog Jurija Švajncerja, vsestranskega logaškega gledališčnika, je gledališka skupina Dlan na dlan povabila Jurijeve najbližje in prijatelje, da so slovesno počastili rojstvo pomembnega gledališko-literarnega dela, njegove knjige Gledališke igre.

Delo je shodilo tako rekoč še pred rojstvom. Knjiga, ki je sprožila val navdušujočih čestitk avtorju Juriju, je ponudila troje gledaliških del, ki so bila že uprizorjena in so na odru doživela pravcate evforične potrditve. Knjiga Gledališke igre Jurija Švajncerja zajema gledališka dela po vrstnem redu njihovega nastanka in uprizoritev: razigrana komedija, ki že kar meji na gledališče absurdnih situacij, Noro nori norci, igra Ponedeljek v črnem, ki komedijsko tragično od-stira iskanja komaj slutenega (uspešna uprizoritev tudi na festivalu najboljših gledaliških predstav Vizije 2009 v Novi Gorici), ter gledališka improvizacija Na vrvi, ki z lutkov-no-gledališkimi sredstvi išče pot od človeka do človeka iz strahu pred odtujenostjo, ki jo najpogosteje pretresa osamljenost.

Slovesnost je bila čustveno obarvana. »Mogoče tudi zato,

ker je bila zamišljena kot podelitev knjige z mojim posvetilom igralcem, ki so zaigrali v katerikoli vlogi. Skupaj smo si ogledali odlomke iz vseh treh iger in podoživljali obdobje, ki ga ni več, obdobje, ki ga je vsakdo na svoj način zapisal v spomin. In vsi, videni v različnih vlogah, smo vse podoživljali zelo čustveno – v smehu, nostalgiji ...« razmišlja Jurij. Zanimivost te knjižne izdaje še posebej poudarja izbor podob iz gledaliških uprizoritev s priloženo zgoščenko iz vseh treh uprizoritev.

Ustvarjalno zagnan

Jurij Švajncer vstopa v slovenski gledališki prostor v podobi popolnega gledališčnika: je avtor zrelostno izpisanih iger, domiseln scenarist in režiser ter do potankosti blesteč igralec. Smemo pa še posebej pritrditi piscu spremne besede Janezu J. Švajncerju, ki pravi, da so igre »napisane v silnem ustvarjalnem zamahu kot posledica vsega, kar je vrelo iz avtorja, in brez vsake želje spreminjati svet, ljudi ali še kaj drugega, kar je pogosto vodilo mnogih, ki pišejo«. Sprejem Švajncerjevih Gledaliških iger je bil deležen prave pravcate prvinske emotivnosti. To vse si Jurijevo gledališko delo za-služi – za potrditev in nove ustvarjalne izzive.

Marcel Štefančič

Smeh je pol zdravja

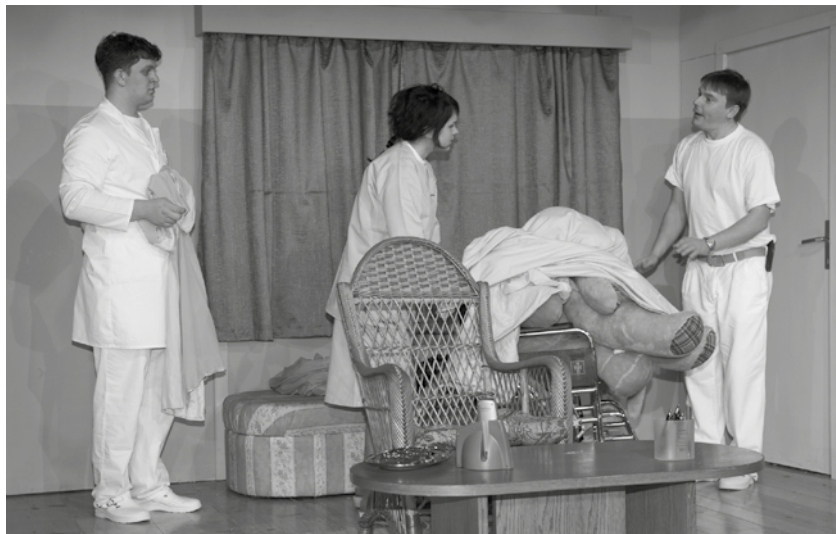
Igralci z Vrha Svetih Treh Kraljev z novo predstavo To imamo v družini

Gledalci, ki so si ogledali gledališko komedijo z naslovom *To imamo v družini*, ki jo je uprizorila dramska skupina Športno-kulturnega društva Vrh, niso mogli ostati resni. Za dobri dve uri in še katero po tem so bili dobre volje. Igralci so predstavo premierno uprizorili 19. in 20. februarja v dvorani domače šole na Vrhu, nato pa so začeli z gostovanji, ki si še kar sledijo. Z igro so že navdušili občinstvo v Gorenjem Logatcu, Rovtuh, Logatcu in v Podlipi, gostovali bodo še v Šentjoštu, Gorenji vasi in konec marca v Žireh.

Režiser predstave je Franci Jereb, ki je tokrat izbral delo avtorja Raya Conneya *To imamo v družini*, klasično moderno komedijo, ki gledalcem ponuja vrsto zapletov ter zanimivih in humornih situacij. Po besedah Jereba lahko v predstavi vsakdo poleg smeha najde kaj za premislek. S svojim kritičnim očesom si je uprizoritev igre *To imamo v družini* ogledal tudi območni selektor javnega sklada za kulturne dejavnosti za 50. Linhartovo srečanje Klemen Markovič, ki ni skoparil s pohvalami. Tako režiserju kot tudi vsem igralcem je s pohvalnimi besedam dal nov zagon in vzpodbudo za njihovo nadaljnje delo. Markovič je pohvalil tako režiserski kot tudi dramaturški pristop. Všeč sta mu bila izvedbeni prostor in scenografija pa tudi izbira kostumov, ki je imenitno sledila značajskim potezam posameznih likov. Kljub temu pa gledališčniki z Vrha za svoj največji uspeh štejejo odziv, ki so ga kot ustvarjalci dobili od gledalcev.

Prizadevni gledališčniki

Jereb z gledališko skupino z Vrha vsako leto pripravi vsaj eno uprizoritev, včasih jih na oder postavijo tudi več. Zelo zanimive so predstave na prostem, ki so v preteklosti na Vrh Svetih Treh Kraljev pritegnile številno občinstvo. Pri njihovih uprizoritvah so pomagali skoraj vsi krajan. »Vsak po svojih močeh prispeva, da je uspeh zagotovljen,« pravi Franci. Gledalci so do zdaj vse predsta-

Komedija To imamo v družini gledalcem ponudi dovolj zapletov ter zanimivih in humornih situacij. (foto: arhiv SKD Vrh)

ve, ki privabijo obiskovalce od blizu in daleč, izjemno dobro sprejeli.

Franci se v svojem režiserskem delu loteva različnih žanrov, odločitev za posamezno igro pa mu, kot pravi, narekuje čas, v katerem živimo. Večina ljudi raje gleda komedije in ker so gledališčniki odvisni od gledalcev, odločitev za izbiro tudi letos ni bila težka.

Dramska skupina pa se srečuje tudi s težavami. Težko je dobiti tekst, ki je primeren ekipi in obenem dober za gledalce. Predvsem pa so problem kostumi. »Takih oblek igralci nimajo doma, denarja za nakup in šivanje pa tudi ni,« je povedal Franci. Že leta in leta opazja, da je dramska dejavnost v primerjavi z glasbeno v podrejenem položaju, tako na občinski kot tudi na državni ravni. Meni, da bi morali biti ti dejavnosti enakovredni, saj obe prispevata h kulturni rasti naroda. »A položaj je tak, kot je, in ima finančne posledice, ki lahko vplivajo na uspešno delovanje gledališčnikov.« Vsemu navkljub zna Franci kot režiser najti pot tako do mlajše kot tudi do nekoliko zrelejše generacije igralcev. Težave, ki se pojavijo, rešujejo sproti, zato je vzdušje v skupini odlično. Le s takim načinom lahko ustvarijo predstave, s katerimi osvojijo gledalce.

»Delo ni nikoli končano«

Režiser Franci Jereb, dirigent igralskega orkestra z Vrha Svetih Treh Kraljev, mora imeti veliko energije, da ohranja zbor uglašen. Kot je povedal, je delo režiserja zasidrano v njem. In videti je, da vedno dela s srcem, tako kot s srcem igrajo tudi igralci z Vrha. Zato Franciju ni težko. Po mesecih ukvarjanja z igro, v katerih se vrstijo vaje in nastopi, je že pošteno utrujen in malce naveličan. Takrat za sprostitev najraje zaide na kakšno predstavo, posebej na letno igro na Studencu. Tam dobi voljo, energijo in ideje in se sooči z izzivom, da na vrhovski oder spet postavi novo igro.

Kljub vsej ljubezni do igre in kljub navdušenju gledalcev njegovih predstav pa je Franci nekoliko kritičen: »Delo ni nikoli končano, na isto stvar čez nekaj časa gledaš popolnoma drugače in z drugačnimi čustvi.« Tudi do skupine je zdravo kritičen. Pripomni, da so amaterski igralci včasih prehitro zadovoljni z izdelano vlogo in ne poiščejo tistih malenkosti, s katerimi bi jo lahko izboljšali. Prav na tem namerava v prihodnje več delati in ne dvomim, da mu ne bo uspelo. Komaj že čakamo na novo stvaritev, ki naj bi poletu ugledala luč kot predstava na prostem.

Metka Bogataj

V igri *To imamo v družini* so zaigrali člani gledališke skupine SKD Vrh Marjan Kogovšek, Primož Oblak, Tjaša Treven, Blaž Jelovčan, Alenka Buh, Tomaž Jelovčan, Nataša Kunc, Andreja Eniko, Borut Hribnik, Sandi Jelovčan, Marko Treven in Jana Petrovčič. Režiser Franci Jereb je poskrbel tudi za dramatur-

gijo, scenografijo in kostumografijo, igro je glasbeno opremil Jaka Treven, za tehniko je poskrbel Tomaž Klemenčič. Pri izvedbi so pomagali še Blaž Kunc, Andraž Oblak, Robert Gabrovšek, Gašper Treven, Martin Jež, Martin Jereb, Larisa Mahnič in Katja Leskovec.

Razlegala se je pesem z gora in morja

Pevci Notranjske so na svoj koncert privabili pevske prijatelje iz Splita

V polni dvorani Kulturnega doma v Gorenjem Logatcu se je 5. marca izpel prijateljski koncert *Pesem gora in morja* gostiteljev OMePZ Notranjska in gostujočega slovenskega Mešanega pevskega zbora Triglav iz Splita.

Domači zbor Notranjska je v prvem, krajšem delu koncerta *Pesem gora in morja* pevsko obdaril poslušalstvo s svojim prepoznavnim avizom, Prelovčevim Pozdravom, z interpretacijo Lavrenčičevih variacij ljudskega motiva Petelinček je zapieu, Kramolčevo priredbo koroške Pojdem v Rute (z milim solom Vike Korošec) ter s Kumarjevo priredbo ljudske Drim, drim, drimala. Posebno pozornost so pevci zborovodje Janeza Gostiša pritegnili s tremi novostmi, ki jih zbor med drugim pripravlja za naslednjo zgoščenko, posvečeno bližajoči se 25-letnici uspešnega prepevanja. To so Gerbičevo Žitno polje, Maličev Mrak in Vodopivčeva harmonizacija ljudske Nevesta se joče.

Gostitelji so daljši koncertni čas odmerili gostom iz Splita, 28-članskemu prijateljskemu Mešanemu pevskega zboru Triglav, ki ga z vso značajsko vehemenco vseh 15 let vodi zborovodja Tatjana Kurajica. Kot pravi predsednik gostujočega zbora Cveto Šušmelj, jih »ljubiteljsko druženje s pesmijo bogati veže in razveseljuje«. Negujejo ljudsko umetno pesem, duhovno glasbo, zelo radi pa zapojejo

Pevci zborov Notranjska in Triglav so skupaj zapeli Foersterjevo Planinsko. (foto: David Kunc)

tudi dalmatinske pesmi. Zbor uspešno prepeva doma, po Dalmaciji, med rojaki v Nemčiji, Italiji in s prijateljskimi zbori po Sloveniji. Navdušujoče pa poklanja svoj pevski dar obema domovinama, Hrvaški in Sloveniji. Resnici na ljubo je treba zapisati, da je splitski Triglav s svojim poslanstvom tako prepričal logaške poslušalce, to pot že drugič, da so veselje nad izvedbami sklad potrjevali z iskreno gromkimi aplavzi. Zvesti pevskega postulat so gostje predstavili dvojni repertoarni izbor – iz slovenske in dalmatinske zborovske zakladnice, čeprav se je ta prav zanimivo prepletala. Slovenski izbor je zajel ljudsko Pozimi pa rožice ne cveto, koroško Kje so tiste steze, go-

renjsko Gorenjska zdravica, Vilharjevo Po jezeru, porabsko v priredbi Radovana Gobca Mravla je v mlin pelala, koroško Ljepa ura in znamenite Vodopivčeve Žabe. Zborovodja Kurajica je iskala izpovedno uravnoteženost med slovenskim sklopom in naslednjim dalmatinskim, ki je izzvenel njim še toliko bolj domače, poslušalstvu pa v potešitev sle po poslušanju dalmatinskih melodij. Dalmatinski sklop se je izpel med čustvovanji, ki so se prepletali med presenetljivimi dinamičnimi stopnjami, kakor jih narekuje značilni dalmatinski melos, kakor jih je interpretirala vznesena zborovodja Kurajica in kakor so ji zvesto sledili pevci.

Marcel Štefančič

Tatjana Kurajica, zbor vodite vseh 15 let; kaj vas je pripeljalo k slovenskemu zboru?

Morda že to, da sem po mami Slovenka. Sicer pa so me organizacijski navdušenci povabili in z odločitvijo nisem odlašala, čeprav sem vedela, da sestavljajo zbor fantje in dekleta, ki niso prej nikoli peli v zboru. Si predstavljate?. Pa vendar me je vse bolj navduše-

vala velika volja in ljubezen do petja in še poseben žar ljubezni do slovenstva.

In kaj vam je narekovalo izbor repertoarja?

Preprosto: zbor si je želel slovenske ljudske pesmi, na gostovanjih, zlasti po Sloveniji, so od nas terjali dalmatinske pesmi. In tako povezujemo slovensko in dalmatinsko pevsko izročilo.

Naš najmlajši pisatelj

Aleksij Meze. (foto: osebni arhiv)

Na literarni natečaj Z domišljijo na potep založbe Smar-team je lani prijavil svoje delo tudi osemletni Aleksij Meze iz Logatca, učenec drugega razreda osnovne šole 8 talcev. Svoji domišljiji je prepustil vznemirljivo popotovanje, ki ga je naslovil Nenavadna pot na Triglav. Zgodba duhovito pripoveduje o slikoviti hoji dinosavra Janija na Triglav. Na prijetnem domišljijem popotovanju se glavnemu junaku pridruži pisana prijateljska družina in skupaj premagujejo zgođe in nezgođe do podnožja slovenskega očaka. Založba Smar-team

je Aleksijevo Nenavadno pot na Triglav izbrala med prispelimi zgodbami, avtorju podelila priznanje v kategoriji razredne stopnje in zgodbo januarja objavila v knjigi, ki jo je ilustrirala in opremila Loti Benček. Zares, lepo in zanimivo prepredena domišljija, ki »je tista čarobna točka, v kateri se konča konec in se prične neskončnost«. Do knjige ne morete drugače kot prek avtorjevega zasebnega izvoda ali šolske knjižnice; za celo Slovenijo je na voljo, žal, le 150 izvodov.

Marcel Štefančič

Ste za skodelico čaja?

L iterarno društvo Zeleni oblaki in Marche Gostinstvo sta 12. februarja v restavraciji Marché na postajališču Lom 1 ob avtocesti pripravila literarni večer ob skodelici čaja. Člani logaškega literarnega društva so bili presenečeni nad vabilom, da na avtocestnem postajališču pripravijo literarni večer, vendar so se zelo navdušeno lotili priprav, ko so ugotovili, da restavracija na Lomu premore prijeten in topel ambient, zelo primeren tudi za pripravo takih dogodkov. Tako je zelenooblaška družina združila moči z Marchejevci in njihovo mamljivo ter skrbno izbrano ponudbo. Skupaj so obiskovalcem t. im. literarne čajanke ponudili izbrano avtorsko lepopisje ob dišeči ponudbi čajev.

Koščke jabolka, mandljev in cimeta so v kolačkih besed ponujali Vanda Lavrič, Tim Uršič, Ana Balantič, Lara Hvala, Marcel Štefančič, Gregor Jakopič, Borut Petkovšek, Tilka Jerič, Vladimir Kržišnik, Helena Frece, Nada Kržan, Jože Omerzu in Branka Novak. Pomarančno lupino in cvetne liste vrtnice sta v notno črtovje prelila flavtist Vid Sark in kitarist Bojan Šen. Obiskovalci so bili nad nekoliko »topšopovsko« obarvanim večerom navdušeni in so o besedah Zelenih oblakov in ponudbi Marcheja razpravljali še po koncu programa.

Predsednica društva Branka Novak in član društva Gregor Jakopič. (foto: arhiv Literarnega društva Zeleni oblaki)

Verjamemo, da bodo v Marcheju nadaljevali s sodelovanjem z lokalno skupnostjo, saj si želijo, da bi Logatčani večkrat prišli na obisk.

Anja Sedej

Prvi koraki simfoničnega orkestra Cantabile

D ecembra lani je bil kot kulturno društvo ustanovljen Simfonični orkester Cantabile, ki je začel z delovanjem v letošnjem letu. Nastal je na pobudo dirigenta Marjana Grdadolnika in glasbenikov, ki so pod njegovim vodstvom do julija lani igrali v Simfoničnem orkestru Glasbene šole Logatec. Cantabile pomeni nadgradnjo orkestrske igre za vse, ki uspešno končajo nižjo glasbeno šolo. Zdej 62-članski orkester kot samostojno društvo združuje odlične mlade glasbenike iz Logatca in drugih krajev osrednje Slovenije – profesorje glasbe, študente Akademije za glasbo, dijake konservatorija za glasbo in balet ter tiste, ki so uspešno končali nižjo glasbeno šolo. Vključeni so vsi profili glasbenikov, od orkestrašev, instrumentalistov solistov, komponistov do zborovodij in solopevcev. Želja glasbenikov in umetniškega vodje profesorja Marjana Grdadolnika je združiti moči in jih ob velikih projektih povezati v celoto, ki bo prepričala tudi najbolj zahtevno uho. V prvi sezoni orkester pripravlja pester program koncertov in aktivnosti, ki bo zajel veliko število glasbenikov, odraslih in mladine ter bo namenjen zelo širokemu krogu poslušalcev.

Prvi projekt bodo člani simfoničnega orkestra Cantabile premierno predstavili v začetku aprila s koncertom In Memoriam - Lux Aeterna. Kot lahko razberemo iz naslova, bo koncert spominski, večna luč bo posvečena trem velikim skladateljem, Gustavu Mahlerju, Henryku Mikolaju Goreckemu in Alojzu Srebotnjaku. Koncert bodo popestrili solisti sopranistka Nina Kompare Volasko ter tenorista Edvard Strah in Martin Logar. V drugem delu bo sledila izvedba kantate, po kateri je poimenovan celoten projekt, Lux Aeterna. Orkestru se bo na tem mestu pridružil 120-članski pevski zbor, ki ga bodo sestavljali pevci Mešanega pevskega zbora Adoramus Logatec, Mešanega pevskega zbora Stanko Premrl Podnanos in Mladinskega mešanega pevskega zbora Rovte. Premierni koncert bo 3. aprila v Logu pri Vipavi, ponovitev pa 10. aprila v Ljubljani. V mesecu maju pa že lahko pričakujemo drugi projekt orkestra z naslovom Koncert za dušo in srce. Po ljubljanski predstavitvi v dvorani Kulturnega centra Španski borci ga bo mogoče slišati tudi v domačem okolju, predvidoma 25. junija na trgu pred cerkvijo sv. Nikolaja v Logatcu, skupaj z združenim mladinskim zborom občine. Sveže informacije o ustvarjanju orkestra lahko sproti preverjate na spletni strani www.cantabile.si.

Anita Ilič

Abonma glasbene šole Logatec uspeva

Drugi abonmajski koncert je bil predstavitvene in poučne narave. (foto: David Kunc)

G lasbena šola Logatec je letos pripravila koncertni abonma. Na prvem abonmajskem koncertu z naslovom Izrazna moč brenkal, ki je bil 9. februarja v dvorani glasbene šole, je bilo mogoče slišati zvoke glasbil s strunami. Predstavili so se Jani Moder, Miha Meglič in Igor Bezget na kitari, sarodu in oudu ter Franja Močnik z gosti na citrah. Poslušalci so lahko prisluhnili stilsko zelo različnim zvrstem, od klasične glasbe do indijske, jazz in še nekaterih zvrsti. Drugi koncert je bil 9. marca. Kot posebni glasbeni inštrumenti so predstavili oboo, angleški rog, tubo, bas pozavno, pozavno in alt pozavno, bariton ter klavir. Glasbila so predstavili pedagogi glasbene šole in njihovi kolegi. Koncert je bil prezentativne in poučne narave, saj so poslušalci spoznali inštrumente na nekoliko drugačen način kot sicer. Tretji abonmajski koncert bo prav tako v dvorani glasbene šole Logatec, in sicer v sredo, 13. aprila ob 19. uri. Naslov tega koncerta je Lepote sveta vokalne glasbe. Kot je povedal ravnatelj GŠ Logatec Primož Malavašič, bodo abonmajski koncerti v naslednji sezoni tudi v oktobru, novembru in januarju. »Koncerti so načrtovani tako, da bo za vsakega ljubitelja glasbe nekaj na voljo, predvsem pa je v njih vtakano didaktično načelo »ozvočenja« marsikdaj suhoparne glasbene teorije, ki jo učenci in učenke spoznavajo pri predmetu nauk o glasbi v glasbeni šoli,« pravi Malavašič.

David Kunc

Pet let aikida v Logatcu

Z leve spredaj: Marčelo, Matej, Srđan, Danč, Blaž, Marko, Anže, zadaj: Boštjan, Aleš, Lovro, Primož, Dejan in Tadej. (foto: arhiv Aikido kluba Logatec)

Aikido klub Logatec je bil ustanovljen leta 2006. V Centru veteranov vojne za Slovenijo so uredili vadbene prostore, dojo, kjer imajo vsak dan treninge pod vodstvom senseia Danča, ki svoje bogato znanje in izkušnje vztrajno prenaša na svoje učence, aikidoke. Smisel aikida je učenje obrambnih tehnik, s katerimi se brez posebne fizične moči nasprotnika obvlada brez poškodb, zato je zelo primeren za nežnejši spol. S pravilno izvedeno tehniko z lahkoto obvladajo tudi precej močnejšega nasprotnika.

Smisel aikida pa ni le v obrambi. Na treningih je veliko poudarka na naravnem, mehke gibanju telesa, izboljšanju in ohranjanju kondicije ter sprostitvenih tehnikah dihanja, kar večina ljudi danes nujno potrebuje. Danč že tretje leto obiskuje treninge aikida Robert iz Vrhnike, ki več kot dvajset let trenira različne borilne veščine. Nad aikidom je navdušen, saj po njegovih izkušnjah nobena borilna veščina na tak način ne usklajuje gibanja, zavesti, natančnosti in ter časovne usklajenosti telesa. Januarja je s treningi začela nova začetna skupina mladih, željnih znanja in veščin aikida. Trenirajo ob torkih, četrtek in petkih. Navdušenje nad aikidom prenašajo na vrstnike, saj se število začetnikov še vedno povečuje. Predvsem je pomembno, da kljub začetnim težavam in oviram vztrajajo, saj se rezultati treningov pokažejo šele po letu ali več, odvisno od posameznika.

Jolanda Ovsec

Pohod po poti kulturne dediščine

Dežela pod Stolom je dala Slovencem nekaj velikih mož, med njimi čebelarja Antona Janša, pisatelja Janeza Jalna in Frana Saleškega Finžgarja, našega največjega pesnika dr. Franceta Prešerna in prvega literarnega zgodovinarja, esteta in bibliotekarja Matijo Čopa. Središče tega izredno bogatega kulturnega prostora je Žirovnica z okolico in domačini, ki se dediščine zavedajo. Tako so veliko naredili za Pot kulturne dediščine in bili med pobudniki akcije za obnovo Čopove rojstne hiše v Žirovnici. Na kulturni praznik 8. februarja smo se pohodniki zbrali pri Čopovi rojstni hiši. Okrepčali smo se s čajem, kupili pohodnikovo izkaznico in dobili katalog Matije Čopa. Po ogledu rojstne hiše, ki je preurejena v muzej, in kulturnem programu smo odšli na pohod. V osnovni šoli, pred katero so doprsni kipi velikih mož, smo si ogledali razstavo slik učencev na temo Prešerna. Pot smo nadaljevali čez pašnike nad vasjo in se ustavili v Breznici pri čebelnjaku Antona Janše. Domačini so nam postregli z domačim medom, ki so ga tudi prodajali.

Nato smo prišli do rojstne hiše Finžgarja v Doslovčah, od koder seže pogled na Triglav. Po ogledu hiše, ki je muzej, smo prišli v Rodine, do Jalnove rojstne hiše. Rodinska cerkev sv. Klemenca s pokopališčem in obzidjem sodi med najlepše spomenike sakralnega stavbarstva v tem delu Gorenjske. Na dvorišču so nas postregli s čajem in kruhom z zaseko. Zgovoren zgodovinar nam je povedal veliko novega o življenju duhovnika in pisatelja Jalna. Čez polje smo nato prišli do cerkve sv. Marka in Prešernove rojstne hiše v Vrbi. Dobili smo čaj in kos potice ter zadnji žig poti, ki je z ogledi trajala štiri ure. Prešernov spominski kip so v Vrbi postavili ob 200-letnici njegovega rojstva. Pri spomeniku je bila proslava, ki se je udeležilo veliko ljudi. Slavnostni govornik je bil Pavel Gantar, predsednik državnega zbora, govoril je tudi župan občine Žirovnica Leopold Pogačar. Po proslavi v lepem in toplem zimskem dnevu smo se pohodniki vrnili v pol ure hoje oddaljeno Žirovnico.

Marinka Petkovšek

Nočni pohod na Grmado

Planinsko društvo Blagajana Polhov Gradec je 14. januarja v počastitev priznanja Slovenije v večini držav sveta 15. januarja 1992 organizirala nočni pohod na Grmado. Na pohod sva se odpravila le dva logaška planinca. Parkirala sva v Polhovem Gradcu in s pohodniško opremo odšla do gostilne Pratkan. Pohodniki smo s prižganimi čelnimi svetilkami hodili po markirani planinski poti. Na križiščih so gorele sveče in označevale pot. Lahko smo se ustavili v novi planinski koči. V noči, polni zvezd in brez snega, smo pot nadaljevali do lovske koče. Zaradi gneče in da se ne bi preveč ohladili, smo nekateri nadaljevali hojo. Ozka pot se je strmo dvigala in teren je bil krušljiv, zato smo hodili v koloni po eden. Videli smo že z lučkami obsijan vrh. Tudi nočna Ljubljana in večje vasi so se kazale. Še večji vzpon in po dveh urah smo bili na vrhu skalnate in razgledne Grmade (898 m), kjer je bilo polno oznojenih pohodnikov. V planinski dnevnik smo vtisnili žig, se razgledali, poklepetali s prijaznimi pohodniki in se nato spustili na drugo stran Grmade. Po strmi poti smo prišli do gostišča Gonca.

Marinka Petkovšek na vrhu Grmade. (foto: osebni arhiv)

Pojedli smo hrano iz nahrbtnikov, se odžejali in poklepetali z znanci. Pot nazaj v dolino nama je naredila precej preglavic, ker sva zgrešila smer. Nočni pohod zahteva še posebno poznavanje poti, saj jih je na Grmado veliko.

Marinka Petkovšek

80 let knjižničarke Marije Željko

Logatčani srednje in starejše generacije se prav gotovo spomnijo knjižničarke Marije Željko, ki je dolga leta vodila Knjižnico Logatec ter njene podružnice. 15. marca je praznovala svoj 80. rojstni dan. Željкова je v skromnih pogojih, z veliko ljubeznijo do bralne kulture, srčnim odnosom do bralcev in marljivim, požrtvovalnim strokovnim delom vtisnila nepozaben pečat v zgodovino logaškega knjižničarstva. Svojo knjižničarsko pot je začela leta 1963, ko je v prostem času (učila je še na osnovni šoli) izposojala knjige v Ljudski knjižnici Logatec, ki je bila v sobi Narodnega doma. Takrat je fond knjižnice narasel, strokovno so ga obdelali, knjižnica je bila bolj in večkrat dostopna obiskovalcem. Tudi sodelovanje s podružnicami, krajevnimi knjižnicami oz. njihovimi knjižničarji in knjižničarkami je obrodilo sadove. Obisk in izposoja v knjižnici sta se v teh letih zelo povečala. Zaradi skromnosti Željkovne je bil njen prispevek k logaški kulturi žal prevečkrat prezrt. Pred upokojitvijo leta 1986 je knjige izposojala v nemogočih pogojih, zato se je borila za izgradnjo nove knjižnice. Njej in vsem logaškim bralcem se je želja uresničila leto dni pozneje. Leta 1990 je ob prvi podelitvi februarških priznanj prejela to nagrado. Knjižničarji Knjižnice Logatec se zavedamo, da brez njenega truda ne bi bilo današnje sodobne knjižnice, za kar smo ji še prav posebej hvaležni. Ob visokem življenjskem jubileju ji ob čestitkah želimo še trdnega zdravja.

Gvido Komar, Knjižnica Logatec

Pustne maske v deželi palčkov

Animacijska ekipa s hišnikom KS Tabor in malimi maškarami. (foto: Marija Jereb Lukan)

Na pustni torek, 8. marca, so palčki z OŠ Tabor v pravljico deželo kulturnega doma KS Tabor povabili vesele in pustno razpoložene maske, ki so bile pripravljene skupaj z njimi odčarati začaran gozd. In so se odzvale v ogromnem številu. Prizorišče je bilo od časa do časa premajhno za vsa plesa željnih bitij. Po dveh urah rajanja je Meduzi končno uspelo odčarati palčke in gozd, zato so maske vesele odplesale vsaka v svoj dom. Osnovni šoli Tabor je spet uspelo pripraviti nepozabno pustno rajanje za otroke. Idejo vodje projekta Darje Merlak so pomagale uresničiti učiteljice Anita Čretnik, Andreja Kržišnik, Dubravka Sertić, Špela Kavčič, Špela Zupan Marija Jereb Lukan, Kaja Erčulj Rogel in Irena Sivec Maglica. Pravljico sceno so pomagale izdelati učiteljice razredne stopnje, ozvočenje in osvetlitev je pripravila Sara Bajuk, pri izvedbi sta pomagala tudi hišnika Filip Rupnik in Janez Klevišar ter čistilka Katarina Sajovic.

Pustovanja otrok v dvorani KS Tabor so v organizaciji šole in vrta že dolgoletna tradicija.

Bojana Levinger, OŠ Tabor

DRYLAND SLEDDOG TEKMA – LOGATEC 2011 Sobota, 16. in nedelja, 17. aprila 2011 v Logatcu

Tekmovanje vlečnih psov v disciplinah:
tek s psom, kolesarjenje s psom in vprega na kolesih s 4 ali 6 psi

Osrednje dogajanje se bo odvijalo v Grajskem parku v Logatcu,
proge za tekmovanje pa bodo speljane po poteh okrog Sekirice.

Na tekmovanje se lahko prijavijo vsi kandidati,
ki imajo aktivnega psa in so športniki po duši!

Podrobnosti o tekmah si lahko preberete na
www.sk-d-logatec.net/dryland2011

Vljudno vabljeni na prireditve,
ki bo popestrjena s stojnicami
in bogatim srečelovom.

Vstop prost!

Voznike pa tudi pešce na Gorenjski cesti v Gorenjem Logatcu mora res varovati sam Božji sin, da ne končajo v Črnem potoku; ograja jih prav gotovo ne. Kljub temu da ne bi bilo treba ne veliko truda ne denarja, da jo pristojni popravijo.

Besedilo in foto: Brane Pevec

Šolski sklad Ježek zbira denar za učence

Na obisku pri predsednici šolskega sklada Sari Ahlin Doljak

Šolski sklad Ježek na OŠ 8 talcev Logatec deluje že od leta 2000. Denarna sredstva zbira iz prostovoljnih prispevkov gospodarskih družb in posameznikov. Je pomemben vir sredstev, ki jih šola namenja za posodabljanje učnih pripomočkov in opreme za izboljševanje kakovosti pouka ter za interesne dejavnosti. Šolski sklad je pomagal mnogim družinam v stiski in omogočil otrokom, da so se lahko udeležili šolskih dejavnosti. Upravni odbor sestavljajo trije predstavniki učiteljev in štirje predstavniki staršev. Članice odbora v šolskem letu 2010/11 so Tanja Smrtnik, Andreja Erker, Maja Mihelič, Tereza Novak, Ingrid Russi Zagožen, Helena Brand in Sara Ahlin Doljak. Nekaj več o delovanju odbora smo izvedeli od njihove predsednice Sara Ahlin Doljak.

Kako določite, komu boste dali dodatna sredstva?

Namensko uporabo sredstev iz sklada nadzira upravni odbor Šolskega sklada Ježek. Za zakonitost delovanja sklada je odgovorna ravnateljica šole Metka Rupnik. Denarna sredstva namenimo glede na potrebe, ki se pojavijo v šolskem letu, in prošnje, ki jih dobimo od staršev in šole. Z denarjem, ki pride na račun šolskega sklada, nudimo denarno pomoč socialno ogroženim družinam, da lažje plačajo šolo v naravi, ekskurzije ... Plačujemo prevoze učencem, vstopnine, plavalne tečaje – vse dodatne stroške v času šolanja, ki jih običajno plačajo starši, z izjemo plačila malice ali kosila.

Kako je organizirano delo odbora?

Za sprejemanje in reševanje prošenj za socialno pomoč je pristojna šolska svetovalna služba, ki razpolaga z osebnimi podatki v skladu z zakonom. Upravni odbor določi višino deleža sredstev iz šolskega sklada. Mandat članov upravnega odbora je dve leti.

Kako potekajo sestanki?

Srečujemo se enkrat mesečno na sestankih upravnega odbora po vnaprej sestavljenem dnevnem redu. Vsakič pregledamo nove prošnje in morebitne donacije.

Šolski sklad organizira prireditve, kot je dobrodelni ples. Je organizacija zelo zahtevna?

Organizacija šolskega plesa se začne že oktobra, ko si na seji sklada razdelimo vloge. Novembra začnemo zbirati dobitke

s pomočjo sponzorjev, ki so gospodarski subjekti ali fizične osebe, tudi starši. Vloge za donacije pošljemo na več kot sto naslov, objavimo povabilo na kabelski televiziji in internetni strani sklada. Priprave vzamejo kar nekaj časa, vendar nam je to v veselje, saj je trud na koncu poplačan. Na letošnjem plesu so bili prodani vsi dobitki, udeležilo se ga je več učencev kot lani. Z izkupičkom smo zelo zadovoljni in sredstva bodo namenjena za dobro učencev.

Bo sklad v tem šolskem letu organiziral še kakšno dobrodelno prireditev?

Aprila bomo organizirali koncert v Narodnem domu in mogoče še družinsko šolsko olimpijado, ki je lani odpadla zaradi slabega vremena.

Se je sklad kaj spreminjal?

Vsekakor in tako je tudi prav, saj to pomeni, da je sklad živ, dojemljiv za nove potrebe. Letos bomo največ denarja razporedili med socialno šibke družine za pokrivanje šolskih izletov, stroškov šole v naravi in nadstandardnih dejavnosti.

Kdaj se je porodila zamisel, da lahko kdor želi, prispeva en evro na mesec za Ježka?

Po vzoru šol po Sloveniji od septembra 2009 zbiramo prispevke v akciji 1 evro na mesec za Ježka. Starši se odločimo prostovoljno, tako da podpišemo pristopno izjavo, ki velja za tekoče šolsko leto. Prispevek se obračunava na mesečni položnici za šolsko prehrano. Mogoče je tudi enkratno nakazilo zneska po izbiri. S prostovoljnim prispevkom večine staršev v višini enega evra na mesec omogočamo enakomeren pritok sredstev v sklad, kar je pomembno predvsem za bolj učinkovito načrtovanje in porabo zbranega denarja.

Kakšna je vaša vloga in kako so razdeljene ostale vloge med predstavniki?

Predsednik v odboru vodi sestanke in povezuje člane upravnega odbora, drugače je enakovreden član. Naloge so razporejene glede na prireditve, ki jo pripravljamo. Sodelovanje med člani temelji na medsebojni pomoči in vsi aktivno pripomoremo k izboljševanju našega dela.

Eva Kobal in Katja Razložnik, OŠ 8 talcev

Prešerno praznovanje v Lazah

Slovenski kulturni praznik smo počastili s prireditvijo 4. februarja v dvorani podružnične osnovne šole v Lazah, kjer smo se zbrali učenci šole, učitelji in krajani, ljubitelji glasbe in literature. Prireditev se je domoljubno začela z Zdravico. Tudi v nadaljevanju so nas spremljale Prešernove pesmi, ki so jih recitirali učenci, zmagovalci deklamatorskega tekmovanja. Predstavili so nam tudi nekaj pesmi sodobne pesnice Bine Štampe Žmavc, letošnje Prešernove nagrajenke. Delček svojega lastnega literarnega ustvarjanja sta s publiko podelili Vanda Lavrič in Eva Neža, članici literarnega društva Zeleni oblaki. Pesem o šoli je Lavričeva napisala prav za to priložnost, za branje pa je izbrala tudi nekaj aforizmov. Glasbeni del se je nadaljeval z nastopom Tanje Merlak, ki je na prečni flavti zaigrala skladbo Hamelinski piskalec. Z glasbeno-jezi-

kovno točko so nas v angleščini nagovorili učenci četrtega in petega razreda, ki so zapeli oziroma recitirali pet angleških tradicionalnih otroških pesmi. Posebej živahna je bila zadnja pesem, ki so ji sami dodali tudi koreografijo. Prisluhnili smo še dvem skladbam učenke Maje na sintetizatorju, učenka Laura pa je zapela skladbo, za katero je sama napisala besedilo in glasbo. Eva Neža je nastopila še s karaoke različico skladbe Malo miru. Glasbeni del so dopolnili zvoki harmonike izpod spretnih prstov domačinov Gregorja Franščekin in Mihe Petrič. Literarno-glasbeno prireditev je pripravila ekipa učiteljev na podružnici Karmen Osredkar, Mitja Ajdič, Urška Župec in Gabrijela Nagode. Prešerno praznovanje se je zaključilo z evropsko himno Odo radosti.

Gabrijela Nagode, OŠ 8 talcev

Prostovoljstvo med učenci

Le malo je treba, da bližnjemu polepšamo dan. Včasih sta dovolj nasmeh in prijazna beseda, drugič drobna pozornost, manjša pomoč ali razvedrilo, ki ga prinese družba sočloveka. Na osnovni šoli 8 talcev prek različnih dejavnosti spodbujamo učence k medsebojnemu sodelovanju in pomoči. Na šoli že drugo leto poteka projekt Prostovoljstvo. Nekaj starejših učencev v času učne ure pomaga učencem iz podaljšanega bivanja pri pisanju domače naloge. Učenci na ta način dobijo občutek, da delajo nekaj koristnega in dobrega, obenem pa izboljšujejo samopodobo ter se učijo pomembnih socialnih veščin, kot so strpnost, solidarnost, empatija in medsebojno razumevanje, predvsem pa prevzemajo odgovornost, navezujejo stike in bolje spoznavajo sebe. Letos smo projekt razširili in mu dodali komponento medgeneracijskega sodelovanja – vzpostavili smo stik z vrtcem Kurirček. Vsako sredo dva, trije učenci za eno šolsko uro odidejo v vrtec. Sprejmejo jih vzgojiteljice in malčki.

Učenci z njimi ustvarjajo, rišejo, barvajo, packajo, včasih jim zaigrajo lutkovno igrice, jih naučijo nove igre, zaigrajo na instrument, jih spoznajo s svojim hišnim ljubljencem in jim tako popestrijo dan. Projekt izvajamo med poukom, a se prostovoljci na nastop pripravijo v prostem času. Učenci s tem odkrivajo svoje talente, razvijajo ustvarjalnost, se učijo pre-

Nadja Černe in Nastja Rudolf sta brali pravljico Zlatolaska in trije medvedki. (foto: Jerica Vipavc)

vzemati odgovornost in se spoznajo s poklicem vzgojitelja. Konec januarja so starejše otroke iz vrtca navdušili učenci podružnične šole Laze, ki so pod mentorstvom Karmen Osredkar uprizorili igro Krtačka Zobačka in jih tako spodbudili v boju proti zobnim gusarjem.

Jerica Vipavc, vodja projekta Prostovoljstvo, OŠ 8 talcev

Praznovanje ekoprijateljev

Na OŠ 8 talcev Logatec smo z začetkom šolskega leta vključeni v dvoletni program vseživljenjskega učenja Comenius. S petimi državami (Finska, Litva, Poljska, Španija, Turčija) sodelujemo v projektu Let's be eco-friendly/Bodimo prijazni okolju. Na prvem delovnem sestanku, oktobra na naši šoli, smo se dogovorili, da se bomo trudili biti bolj ekološko ozaveščeni. K temu nas spodbujajo številne skupne dejavnosti, ki so del projekta.

Veseli smo, da ima projekt vedno več somišljenikov in privrženцев. Da nas bo še več takih, ki nam okolje tudi

kaj pomeni, smo se odločili izpeljati praznovanje ekoprijateljev, ki je bilo v vseh državah udeleženkah februarja. Na šoli smo praznovanje združili z našim že znanim projektom Beremo skupaj. 15. februarja smo v telovadnici postavili mini pravljичni tabor. Šotori so predstavljali države, s katerimi sodelujemo. K sodelovanju smo povabili nadarjene učence devetih razredov, ki radi berejo. Učenci so pravljice iz omenjenih držav brali mlajšim otrokom. Učenci, spretni na likovnem področju, so poskrbeli za pravljичno podobo šotorov, vizažisti pa za pripovedovalce.

Tako kot vsakemu pravemu popotniku nam je bil v pomoč velik zemljevid, ki je kazal pot do izbranih držav. Potovali smo z namišljenim vlakom, potovanje od šotora do šotora so spremljale otroške pesmi držav. Otroci so ob prijetnem druženju širili znanje na jezikovnem, geografskem, likovnem in glasbenem področju. Aktivnosti smo nadaljevali 17. februarja, ko so si učenci izmenjali ali poklonili knjige. K menjava knjig smo povabili znane osebnosti iz naše občine, nekaj pa si jih bomo izmenjali tudi z državami udeleženkami.

Bojana Pivk, OŠ 8 talcev

Dan rokometu na OŠ 8 talcev

Letos se je prvič zgodilo, da so bili rokometišči šole 8 talcev uspešnejši od kolegic rokometišic. Uvrstili so se v četrtfinale državnega prvenstva in imeli realne možnosti za uvrstitev v polfinale. Da bi jim to lažje uspelo, smo 27. januarja četrtfinalno tekmo organizirali na naši šoli. V skupini, ki je tekmovala pri nas, so bili poleg naše ekipe še ekipe iz OŠ Škofja Loka, OŠ Koper in OŠ Solkan. Vse ekipe so pokazale dopadljivo igro in izjemno borbenost. Naši fantje so prvi dve tekmi odigrali v krču. V preveliki želji po uspehu jim igra ni in ni stekla in so obe tekmi izgubili. Zadnjo tekmo pa so odigrali s poznejšimi zmagovalci turnirja, ekipo iz OŠ Solkan. Kar na lepem je igra stekla. Logatčani so zadevali iz vseh položajev. Poleg tega je še vratar Vid »zaklenil vrata« in zmaga ni bila niti za trenutek pod vprašajem. Na koncu je zmagala ekipa OŠ Solkan, sledile so ji ekipe OŠ Koper, OŠ Škofja Loka in OŠ 8 talcev Logatec. Ob podelitvi medalj je završilo tudi v naši ekipi, saj je bil Vid Rupnik proglašen za najboljšega vratarja turnirja.

Janez Loštrec, OŠ 8 talcev

Prazniki tudi v znamenju bazarja

Praznični bazar je prireditve na naši šoli, ki poteka zadnjih nekaj let. Na njem je vsako leto več tistih, ki na ogled postavijo prave male ročne umetnine in številne domače prehrembene proizvode.

Preden so obiskovalci tokratnega bazarja odšli po nakupih, so organizatorji poskrbeli za kulturni program, katerega rdeča nit so bile šege in navade naših prednikov. Povezovala ga je dramska skupina Sezuti čevlji, nastopili so še otroški pevski zbor, mladinski pevski zbor, pevška pripravljavnica, folklorna skupina in učenci podružnične šole Laze. Obiskovalci so na stojnicah izbirali med izdelki naših učencev, učiteljev, društev in umetnikov ter obrtnikov. Obisk je bil zadovoljiv, izkupiček od prodanih izdelkov pa bo šel za nakup električne klaviature.

Eva Kobal in Katja Razložnik, OŠ 8 talcev

Oskrba s pitno vodo v vodovodnem sistemu Logatec v letu 2010

V skladu s Pravilnikom o pitni vodi (Ur. list RS, št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09; v nadaljevanju pravilnik) vas kot upravljavec vodovodnih omrežij v občini Logatec obveščamo o rezultatih laboratorijskih preskusov pitne vode na podlagi poročila o spremljanju zdravstvene ustreznosti pitne vode na javnem vodovodnem sistemu Logatec za leto 2010.

Vodovodni sistem Logatec se napaja iz več vodnih virov, znotraj katerih so vrednosti preskušanih parametrov v pitni vodi približno enake. V sistemu prevladuje nepovršinski tip vode. Na vodovodnem sistemu ni nobenih postopkov priprave pitne vode, razen dezinfekcije pitne vode z natrijevim hipokloritom in filtracijo (hitri peščeni filter). Oba postopka priprave se opravljata samo na manjšem delu vodovodnega sistema, ki oskrbuje obrtno cono Zapolje ter naselje Log-Zaplana. Vodovodni sistem Logatec s pitno vodo oskrbuje 9518 prebivalcev.

Notranji nadzor in spremljanje stanja v oskrbi s pitno vodo glede zdravstvene ustreznosti in skladnosti pitne vode na vodovodnih sistemih, ki jih upravlja Komunalno podjetje Logatec, d.o.o., Tržaška cesta 27, 1370 Logatec, je opravljal Zavod za zdravstveno varstvo Ljubljana, Zaloška cesta 29, Ljubljana. Komunalno podjetje Logatec, d.o.o., upravlja z vodovodnimi sistemi: Logatec, Rovte, Hotedršica, Medvedje Brdo, Laze-Jakovica in vodovodnim sistemom Grčarevec.

V letu 2010 je bilo v okviru notranjega nadzora na vodovodnem sistemu Logatec skupaj odvzetih 30 vzorcev pitne vode. Rezultati mikrobioloških preskušanj so pokazali, da je bilo 17 vzorcev skladnih, 13 vzorcev pitne vode pa ni bilo skladnih z zahtevami pravilnika. Poglavitni vzrok za neskladnost pitne vode je bila prisotnost koliformnih bakterij. V dveh primerih je bila ugotovljena tudi prisotnost bakterij *E. coli*, in sicer enkrat v omrežju sistema in enkrat v vodohranu. V obeh primerih je bilo število bakterij *E. coli* nizko, 1 MPN/100 ml. Pri primerih neskladnosti zaradi prisotnosti koliformnih bakterij je značilno, da je bilo njihovo število prav tako nizko. Povišano število aerobnih bakterij pri 36°C je bilo ugotovljeno le v enem primeru vzorca pitne vode, ki smo ga odvzeli iz omrežja sistema. Iz vodooskrbnih objektov so bili odvzeti štirje, iz vodnih virov – zajetij pa sedem vzorcev pitne vode. Neskladnost pitne vode iz vodnih virov oz. zajetij je bila ugotovljena le v primeru zajetja Turkova grapa, kjer smo vzorce za mikrobiološka preskušanja odvzeli pred postopkom priprave pitne vode.

Najpogostejši vzroki za pojav mikrobiološke onesnaženosti je prekomerna prisotnost organskih snovi (nutrienti, fekalije) v okolju, neustrezna interna instalacija ter dolgi zadrževalni časi. V vseh primerih neskladnosti pitne vode so bili takoj izvedeni preventivni ukrepi, in sicer izpiranje ter dezinfekcija glavnih vodov s pripadajočim omrežjem vodovodnega sistema. Izvedena so bila tudi izpiranja in dezinfekcije internih vodovodnih omrežij z dezinfekcijo izlivk neposredno na odvzemnem mestu. Po opravljenih ukrepih in ponovnem odvzemu vzorcev pitne vode so bili rezultati mikrobioloških preskušanj skladni. Za fizikalno-kemijska preskušanja je bilo skupaj odvzetih 8 vzorcev pitne vode. Rezultati laboratorijskih preskušanj so pokazali, da je bilo vseh 8 glede na obseg opravljenih preskušanj skladnih z zahtevami pravilnika. V splošnem lahko ocenimo, da je bila pitna voda v omrežju vodovodnega sistema Logatec v letu 2010 glede na navedene ugotovitve in v danem obsegu opravljenih mikrobioloških in fizikalno-kemijskih preskušanj skladna z zahtevami za pitno vodo po pravilniku. Glede na navedeno ocenjujemo, da je bila varnost oskrbe s pitno vodo zadovoljiva.

Komunalno podjetje Logatec, d. o. o.

Vsebinska in terminska sprememba pri zadnji abonmaji predstavi Občine Logatec

Spoštovane abonente in abonente abonmaja komedije Občine Logatec v sezoni 2010/2011 obveščamo, da je zaradi tehničnih težav prišlo do spremembe termina in vsebine zadnje predstave te sezone. Zadnja predstava je zdaj Otok sužnje, v kateri tudi igra Iztok Mlakar, komedijo pa si boste lahko ogledali v Veliki dvorani Narodnega doma v torek, 19. aprila, ob 20. uri. Vstopnice za izven bodo na voljo teden dni pred predstavo v recepciji Upravnega centra Logatec in v knjigarni DZS, Tržaška cesta 19.

Renata Gutnik, Občina Logatec

Napovednik

29. 3., 17.00 Zapojmo pomladi, srečanje otroških in mladinskih pevskih zborov, ki delujejo v občini Logatec, Narodni dom Logatec. Org.: JSKD OI Logatec, 01 759 17 40.

29. 3., 19.00 7. nastop učenk in učencev GŠ Logatec v šol. l. 2010/2011, dvorana GŠ Logatec. Org.: GŠ Logatec, 01 759 07 30.

31.3., 19.00 Odprtje slikarske razstave Mihaele Maraž, galerija Hiša sonca, Logatec. Info.: JSKD OI Logatec, 01 759 17 40.

2. 4. Začetek delavnice izletniške fotografije (15 ur), galerija Hiša sonca Logatec in okolica Logatca. Mentor: Andrej Korenč, samostojni fotograf. Kotizacija: 95 evrov. Prijave: do 23. 3. Org.: JSKD OI Logatec, 01 759 17 40.

5. 4., 17.00 Zaplešimo kolce, območno srečanje otroških folklornih skupin iz občin Logatec, Cerknica, Vrhnika, Litija in Ribnica, Narodni dom Logatec. Org.: JSKD OI Logatec, 01 759 17 40.

8. 4., 19.00 Odprtje razstave Mateja Pečenika z naslovom Logaški portreti, Steklena galerija Logatec. Na ogled do 16. aprila, od 18. do 20. ure. Org.: Društvo likovnikov Logatec, 040 707 300.

13. 4., 19.00 3. abonmajski koncert Glasbene šole Logatec Lepote sveta vokalne glasbe, dvorana GŠ Logatec. Info.: GŠ Logatec, 01 759 07 30.

16. 4., 19.00 Koncert filmske glasbe z video projekcijami iz kulturnih filmskih klasik – Pihalni orkester Logatec, Kulturni dom Medvode. Info.: KD PO Logatec, 031 561 404.

16. in 17. 4., 9.00 Finale državnega prvenstva Mažoretne in twirling zveze Slovenije, športna dvorana Logatec. Org.: MTZS, veratratnik@yahoo.com.

16. in 17. 4. Tekmovanje vlečnih psov Logatec – Dryland sleddog Logatec 2011, Grajski park v Gor. Logatcu. Org.: Športno-kinološko društvo Logatec

17. 4., 14.00 7. Blagoslov motorjev in dirkalnih vozil z duhovnikom Robertom Friškovcem, parkirišče prd Notranjko v Gorenjem Logatcu. Org.: MK Notranjska, Toni, 051 895 300.

17. 4., 15.00 Pohod po Planinskem polju, odgod z igrišča TKŠD Grčarevec. Org.: TKŠD Grčarevec, 051 366 784.

19. 4., 20.00 4. abonmajska predstava komedije – Otok sužnje, Narodni dom Logatec. Vstopnice za izven bodo na voljo teden dni prej v recepciji Upravnega centra Logatec in knjigarni DZS na Tržaški 19 v Logatcu. Org.: Občina Logatec, renata.gutnik@logatec.si.

8. 4., 17.00–20.00 Velikonočna delavnica za odrasle. Delavnica je namenjena odraslim in mladim od 12. leta dalje. Izdelali boste tematske okrasne izdelke, aranžmaje za dom, embalažo za jajčka in poslikali velikonočne pisanice. Ob prijetnem druženju pod vodstvom izkušene mentorice Saše Černalogar boste oživili spomin na stare običaje. Kotizacija: 20 evrov. Prijave do srede, 30. 3. Info.: JSKD OI Logatec, 01 759 17 40.

SIMFONIČNI ORKESTER CANTABILE

MePZ Adoramus Logatec
MePZ Stanko Premrl Podnanos
MIMePZ Rovte

Vida Fabčič, zborovodkinja
Martin Logar, zborovodja, tenor
Nina Kompare Volasko, sopran
Edvard Strah, tenor
Marjan Grdadolnik, dirigent

‘IN MEMORIAM’

LUX AETERNA

koncert posvečen spominu na skladatelje
Henryka Mikołaja Góreckega (1933–2010)
Gustava Mahlerja (1860–1911)
Alojza Srebotnjaka (1931–2010)

“Naj počivajo v miru in večna luč naj jim sveti.”

3. april 2011 ob 18. uri, LOG PRI VIPAVI, cerkev Matere Božje Tolažnice žalostnih
10. april 2011 ob 20. uri, LJUBLJANA, cerkev Sv. Jakoba na Gornjem trgu

Kje in kako do skupnega centra za ravnanje z odpadki (Cero NIK) v Logatcu

Potreba po iskanju odgovora na vprašanje, kam z vedno večjimi količinami odpadkov le počasi prodira v našo zavest. Tudi v naši srenji smo se pomena odpadkov zavedli pred kratkim. Našli smo prostor za odlaganje smeti na Ostrem vrhu. Dolga leta so doline, poglobljene z razstreljevanjem, »oblastnike« razbremenile odgovornosti. Kar nekaj let smo živeli v prepričanju, da bo ta, nenačrtno izbrana lokacija večna. Žal smo se le počasi zavedli dejstva, da bomo tudi mi morali poiskati trajnejše rešitve. Tako daleč so šle naše vprašljive presoje, da smo še pred nekaj leti veselo dvigali roke na občinskem svetu, ko smo kratkovidno barantali za nekaj nespametno sprejetih denarjev v zameno za odlaganje sosedovih smeti.

V zadnjem času postaja pomemben poziv k ločenemu zbiranju odpadkov za celotno Notranjsko-kraško regijo, še več, za 17 občin. Predelovali naj bi jih v Cero Notranjske, Istre in Krasa, ki bo za ljubljanskim drugi največji v državi. Župani občin od Log-Dragomerja do Pirana so dvignili roke, da bodo v Logatcu zgradili skupen center za ravnanje z odpadki. Ujeti morajo zadnji vlak za kohezijskih 35 milijonov evrov, ki so na voljo do konca 2014.

In vendar ostaja za Logatčane še precej odprtih vprašanj. Pomembno se mi zdi, da župan na prvih pogovorih (še) ni hotel povedati, kje natančno bodo Cero NIK zgradili. Upam, da bosta dokumentacija in vloga, ki bosta morali biti pripravljene do poletja, vsebovali tudi odgovore na vprašanja, ki zadevajo celovit razvoj Logatca, še posebej prometne rešitve, povezane s transportom odpadkov iz vse regije. Povsem razumljiva se mi je zdela prva zadržanost župana občine Logatec glede izbire mikrolokacije centra. Upam, da bo pred izborom lokacije na Logaškem izdelanih več okoljskih presoj, npr. mikroklimatska, geomehanska, hidrološka in ne nazadnje prometna (dostopnost, obremenitve cest ...). Ali bo vse to narekovalo dopolnitev dolgoročnih planskih predvidevanj? Upam, da vsaj prometne rešitve, ki bodo zadevale ves kraj, ne bodo obšle javnosti. Ekološkemu ravnanju v prostoru bo treba nameniti še posebno pozornost. Gospodarskorazvojno gledano ponuja prisotnost

take dejavnosti pozitivne učinke, širše razvojno gledano pa pomeni tudi podlago za zametek večje središčne vloge kraja in več delovnih mest.

Na koncu razmisleka se pridružujem komentarju dr. Andreja Mihevca na TV. Upravičeno se sprašuje, ali je lokacija za postajališčem Lom pravilna in smiselna. Ne le hidrološki pogoji, tudi dostopnost območja je nedorečena. Pričakovati je, da bo ves tovor iz obsežnega severnega dela regije šel prek Logatca samega. Zato se pridružujem mnenju, da kaže iskati in preveriti več možnosti obstoja in lokacije Cera NIK v neposredni bližini industrijske cone Zapolje, verjetno tik pred železnico. Tam, kjer je po planu zasnovana cestna povezava Zapolja s priključno cesto. Za Kljemo bi tako lažje prišli do potrebnega obvoza Logatca.

Razmisleka je vredno tudi to, da z načrtovanim posegom in gradnjo centra v enkratnem gozdnem biotopu, polnem kraških in hidroloških posebnosti, načenjamo naravno ravnovesje. Odlaganje in predelava odpadkov z vsemi posledicami bo težko uskladjiva s cilji ohranjanja narave.

Še prav posebej me preseneča zavzemanje sodelavcev ministrstva za okolje in prostor (TV, januar 2011) za navedeno lokacijo sredi sklenjenih notranjskih gozdov, češ da ni v nasprotju s pravili igre, ki jih narekuje Natura 2000. To območje je vseslovenska dobrina, vredna poglobljene utemeljitve ZA ali PROTI posegu v ta gozd. Pričakovati je, da se tega najprej zavedo prav na ministrstvu. Tudi doma se moramo tega zavedati in pred posegom spoznati vse, tudi stranske učinke, kajti posledice bomo nosili sami. Pravočasno moramo spoznati, kaj bomo dobili in kakšen davek bomo za to plačali. Omenjena evropska kohezijska sredstva niso dovolj. Ko se odločamo za poseg v prostor, se moramo zavedati vseh »resnic«, tudi tiste, ki utemeljuje poseg v vsega štiri hektare novih površin. Nemogoče! Kajti treba bo zagotoviti tudi dostop. Med drugim moramo biti pozorni tudi na veliko verjetnost, da se take dejavnosti ne da kar ustaviti in bo verjetno v prihodnje zahtevala nove površine.

Pavel Mihevc, Logatec

Pomisliki ob projektu Cero NIK

Spremljala sem del občinske seje, ko so svetniki razpravljali o centru za ravnanje z odpadki v Logatcu in izražali pomisleke o ceni oziroma renti, ki naj bi jo zaračunali soudeleženi občini. Članek Dragice Jaksetič v Delu 8. marca da misliti, da bi lahko načrtovani center v bližnji prihodnosti zaradi ločevanja odpadkov in posledično zmanjšanih količin smeti postal celo nerentabilen. A občina Logatec smeti nujno potrebuje, čeprav za minimalno rento 25 evrov na tona, kajti dolgovi vpijejo, vizije za subtilnejše in okolju neškodljive dejavnosti (sodobno turistično ponudbo, na primer) pa se nobena občinska garnitura do zdaj ni bila sposobna domisliti.

Nič hudega, če bo smeti iz južnoprimorskih občin vedno manj. Poglejmo Lafarge v Trbovljah! Tam kljub prepovedi sežigajo smeti iz vse EU in tretjega sveta. Mačeha EU že ve, zakaj zahteva zaprtje dosedanjih odlagališč odpadkov in ponuja sredstva za izgradnjo projektov a la Cero. Sredstev ne daje na lepe oči, vedno ima dolgoročne načrte in v mislih krepko povračilo. V Koper (ali morda v Trst) bodo pripeljani evropski odpadki in odpadki neimenovanih dežel, od tam je do Logatca kratke pol ure, center bo pripravno ob avtocesti in nikomur na obeh. Morda bomo celo pri arbitražnem morskem sporazumu imeli zave-

znika v evropskih smeteh. Kupčevanje s smetmi je donosno, a glavnino denarja bo pokasirala država, ki bo prevzemala smeti in jih vozila k nam. Mi bomo zadovoljni z nekaj delovnimi mesti in s kapljanjem prepotrebnih evrov v občinski proračun, o onesnaženem okolju ne bomo razmišljali, saj je dolgoročno gledano to problem prihodnjih generacij.

Na seji je župan samozavestno dejal, da mu zaupanje visokega odstotka volilcev daje moč za odločanje. Tudi moj glas je dobil gospod župan zato, ker je zagotavljal, da v Logatcu ne bo sežigalnice odpadkov. Ko preučujem delovanje centrov za ravnanje z odpadki, mi je vedno bolj jasno, da moderna tehnologija za obdelavo odpadkov od a do ž nujno ima tudi sežigalnico, kajti ostanka mora biti čim manj. Morda gre to tako: če sežigalnice ni v prvotnem načrtu, se EU pozneje spomni in reče, da bo ukinila priliv denarja, če ne bo zgrajena tudi sežigalnica, pa se doda aneks (poudarek je na črki e) in stvar gre naprej po diktatu močnejšega. Morda je mačeha EU ugotovila, da je namesto ene velike sežigalnice, bolje imeti več sežigalnic v manjših krajih, kjer ljudje počasneje odreagirajo. Velike države v EU vedo, kaj delajo.

Anica Perpar, Logatec

Petrolovo zemljišče – celotna zgodba

Rad bi pojasnil in predstavil celotno zgodbo o Petrolovem nakupu zemljišča v občini Logatec in ne le delček dogajanja, ki je bil predstavljen v medijih kot informacija o predstavitvi neuspešnega vodenja poslov in gospodarjenja v preteklem mandatu. Zgodba se je začela s podpisom Pogodbe o odplačnem prenosu pravice na nepremičninah (na zemljiščih v IOC Logatec, velikih 7.000 m²) med podjetjem Petrol in Občino Logatec (sklad stavbnih zemljišč) oktobra 1993, torej v času, ko je občino na gospodarskem področju vodil in kreiral takratni predsednik izvršnega sveta Vladislav Puc. Dogovorjena cena za kvadratni meter komunalno opremljenega zemljišča je bila 60 nemških mark. Prevzemnik (Petrol) se je s podpisom pogodbe obvezal, da bo kupnino v višini 420.000 nemških mark poravnal v štirih obrokih in da bo investicijo, bencinski servis s spremljajočimi dejavnostmi, realiziral do konca 1994. Odstopnik (občina Logatec) pa se obvezuje, da do 30. 8. 1994 zgradi komunalno opremo do roba zemljišča in uredi zemljiškoknjižno stanje, saj ob podpisu pogodbe občina ni bila lastnik vseh »prodanih« zemljišč. Nobena pogodbená stranka do rokov ni izpolnila svojih obveznosti. Poravnana je bila le kupnina. Občina ni zgradila komunalne opreme, pa tudi Petrol ni resno pristopil k izgradnji investicije.

Reševanje in urejanje »prodanega« zemljišča za potrebe Petrola se je nadaljevalo po letu 1995, ko je vodenje občine prevzel župan Stanislav Brenčič, ki je imel polno težavo z urejanjem komunalne opreme ne le za Petrol, ampak tudi za nekatere druge investitorje (Štebe, Brus, Trček, Petrovičič, Kunover ...), ki jim je bil ob nakupu zemljišča obljubljen enak datum za zagotavljanje komunalne opreme. Ob poravnavanju kupnine (pred iztekom 1994), ki jo je občina verjetno porabila za druge namene, so kupovali komunalno opremljeno zemljišče, kar pomeni, da je poleg zemljišča bila urejena cesta, zgrajena vodovod in kanalizacija in je bil zagotovljen priklop na električno omrežje.

Gospodarjenje z nepozidanimi stavbnimi zemljišči se je spremenilo leta 1997, ko sem bil župan občine že sam, s sprejemom zakona o stavbnih zemljiščih (Ur. l. RS št. 44/97). Ob močni podpori opozicije, iz katere je bila tudi predsednica občinskega sveta, je nekoliko razširjena ekipa, ki je vodila občino pred letom 1995, ustanovila (na seji občinskega sveta je sprejela odlok o ustanovitvi) Javno podjetje Stavbna zemljišča občine Logatec. To je od občinskega urada (sklada stavbnih zemljišč) prevzelo gospodarjenje s stavbnimi zemljišči v občini. Podjetje je kot v. d. direktorja vodil Janez Smole ob podpori še nekaterih tudi zdajšnjih občinskih politikov (V. Puc, M. Gregorič ...). Občinski urad in samega župana so zelo malo ali nič obveščali o svojem delu. Tako se je zgodilo, da je JP Stavbna zemljišča občine Logatec ponovno prodalo že prodana (Petrolova) zemljišča v IOC, tokrat družbi Silan. Kot »soglasje« Petrola je bilo podpisano pismo o nameri med generalnim direktorjem Petrola in v. d. direktorjem JP Stavbna zemljišča občine Logatec, ki ni bilo notarsko overjeno in ga pozneje vodstvo Petrola nikoli ni priznalo kot veljavni dokument.

Z novim mandatom v začetku leta 1999 se je takratna koalicija dogovorila, da JP Stavbna zemljišča likvidira in gospodarjenje s stavbnimi zemljišči, ki so v lasti občine, spet prenese na občinski urad. Postopek likvidacije je bil dokaj dolg in naporen. Rešiti je bilo treba kar nekaj tožb in zahtevkov po odškodnini, ki so jih zaradi neizpolnjevanja rokov o izgradnji

komunalne opreme zahtevali kupci zemljišč v IOC Logatec že iz leta 1993 (Štebe) in pozneje. Velik problem je bil z družbo Silan, ki ni poravnala dogovorjene kupnine za kupljeno zemljišče in ni bila finančno stabilna (likvidna). V poslovanju je bilo narejenih kar nekaj napak, še več nepravilnosti, tako da je advokat, ki nam je pomagal reševati predvsem tožbe in zahtevke po odškodnini, svetoval, da najmanj dve osebi kazensko ovadim zaradi kaznivih dejanj. Nisem se odločil za predlagano in tega predloga v javnosti nisem nikoli pogreval, čeprav je ugotovljene nepravilnosti pri poslovanju s stavbnimi zemljišči ugotovil tudi takratni nadzorni odbor Občine Logatec s svojim predsednikom na čelu. Prihajali so tudi razni zahtevki za neopredmetena stavbna zemljišča v IOC Logatec iz obdobja pred letom 1995 na podlagi dogovora, sklenjenega med Občino Logatec (izvršni svet) in posameznimi izvajalci del pri posameznih investicijah (Dolscheinova hiša, stara sodnija) kot nadomestilo za opravljeno delo (Krovstvo in kleparstvo Grm, Sinja Gorica), ki so zahtevali dogovorjeno komunalno opremljeno zemljišče oz. primerno odškodnino.

Veliko smo se pogovarjali s predstavniki Petrola (B. Kaplja, M. Zupanec, Klavora ...) in iskali primerne in za vse sprejemljive rešitve z že prodanim oz. kupljenim zemljiščem. Predlagali smo, da občina zagotovi zemljišča za novo bencinsko črpalko v Logatcu, dotedanji prostor pa odkupi in uredi avtobusno postajo. Tudi pri tem predlogu se je v igro vmešala »stara politika«, ki je ponujala zemljišče ob križišču pri Klamu, kjer je nastala črpalka Mol. Petrol se je odločil, da obstoječo črpalko rekonstruira, pri čemer mu je pomagala tudi občina. S predstavniki Petrola smo preigravali variante in možnosti o zagotovitvi zemljišča. Tako je nastala ideja o gradnji Petrolovega servisa ob AC priključku, najprej nasproti križišča za IOC Logatec (leta 2004 je to zemljišče s sprejemom občinskega plana doživelo potrebno spremembo), pozneje pa v podaljšku stanovanjskega naselja Sončni log, kjer je zemljišče še vedno kmetijsko (zahteva Petrola). Ponudili smo tudi zemljišče v sklopu IOC Zapolje, predlagali ideje in rešitve, parcelacije. Zanimanje s strani Petrola je vedno bolj plahnelo. Ni bilo želje, sogovornika. Občini pa je do neke mere tudi ustrezalo stanje na Petrolu ob mnogih menjavah posloводства in različnih idejah in obvezah ...

... do leta 2007, ko je Petrol brez napovedi vložil tožbo do Občine Logatec, ki jo je občina izgubila zaradi zamujanja roka pritožbe (sam sem bil premalo pozoren pa tudi sodelavci temu niso posvečali dovolj velike pozornosti). Okrožno sodišče v Ljubljani je izdalo sodbo v imenu ljudstva, ki je bila za občino zelo slabo izhodišče. Lahko bi se zgodila tudi izvršba na račun občine.

Občina Logatec je imela tedaj v IOC Logatec v obdelavi in izgradnji komunalne infrastrukture kar precejšnje zemljišče, zato je Petrolu ponudila komunalno opremljeno zemljišče. Šele jeseni leta 2008 mi je uspelo s članom takratne uprave Petrola B. Napastom in njegovo sodelavko A. Kocjančič dogovoriti predlog predpogodbe o kupoprodaji nepremičnine, ki bi Petrolu zagotovila zemljišča, prodana s prvo pogodbo iz leta 1993, in tudi dodatek na podlagi izdane in pravnomočne tožbe. Pred podpisom pa je Petrol želel imeti podatek o možnosti gradnje. Najprej je želel zagotovilo, da na tem območju lahko postavi veliko skladišče zemeljskega plina, za kar nisem bil navdušen in sem predlogu nasprotoval. Na koncu je pristal na možnost postavitve centra za obdelavo odpadkov

ali drugo predelovalno dejavnost, kar je bilo zapisano tudi v predpogodbi, podpisani novembra 2008.

Do samega podpisa pogodbe pa ni prišlo zaradi neizpolnjevanja pogojev s strani občine (ni imela urejene parcelacije ene parcele in zemljiškoknjižnega stanja vseh predmetnih parcelah) in tudi neresnosti s strani Petrola. Ko so bili izpolnjeni vsi pogoji za podpis (občina ni želela podpisati aneksa št. 3), smo Petrol z dopisom 24. 2. 2010 pozvali k podpisu. Petrol ni podpisal in podpisana predpogodba je ničelna, kar postavlja Občino Logatec v boljši pogajalski položaj.

Že dolgo mi je znano, da družbi Petrol glede na njeno obnašanje ni do »kupljenega« nepozidanega stavbnega zemljišča. To mora novo vodstvo občine izkoristiti in ob sodelovanju dobre pravne pomoči (ne občinske) doseči dogovor, s katerim bo občina poravnala kupnino iz leta 1993 s primernimi obrestmi. Prepričan sem, da se da doseči dogovor, da ta kupnina ne bo presegala 1,2 milijona evra in da se izplačuje mesečno v obdobju 2 do 3 let, kar je veliko ugodnejše kot prenos zemljišča, dogovorjenega s predpogodbo.

Janez Nagode, Logatec

Gregorjevi ptički

Za skrb čez zimo so se ptice zahvalile z darilci

Živeli smo zelo skromno, pogosto v pomanjkanju. Kljub temu naju je mami s sestro vsako leto odpeljala na Gregorjev semenj. Po čebulček, vejico oljke za cvetno nedeljo, za posladek pa so bila neoluščena bučna semena. Še danes povezujem Gregorjevo s skoraj obrednim odstranjevanjem luščin in uživanjem slastnih, zeleno rjavih semen buč.

Na enega teh dni je obilno snežilo. V novozapadlem puhastem snegu sva s sestro na domačem dvorišču zagledali živordeča ušesca. Bilo je presenetljivo in skrivnostno. Z majcenimi nogami sva pregazili do mesta, kjer so rdela, povlekli sva zanje in odkrili, da so vršički majhnih culic iz blaga. Z maminim privoljenjem sva jih razvezali. V njih je bilo prgišče dobrot. Očitno sta bili culici namenjeni nama, ampak, kdo bi bil prinašalec? Pa se je mami domislila, da sva čez zimo skrbeli za ptice in

jim pomagali preživeti čas, ko v naravi zanje ni bilo dovolj hrane. Na gregorjevo, ko se ptički ženijo, pa se ptice s simboličnim darilcem otrokom zahvalijo za pomoč. Leto ali dve zatem smo ob vrnitvi z Gregorjevega sejma visoko v vejah drevesa zagledali za možko pest velike vrečke. Seveda, ptički so ponovno prileteli nad naš dom! Samo kaj, ko so bila darilca še za mami nedosegljiva. Tokrat pa se je izkazal oče, ki je z dolgo palico, ki je imela na koncu razcep, po nekaj poskusih vrečki le spravil v najine rokice.

Oče in mama sta se ob teh dogodkih na poseben način spogledovala, se muzala ali od srca smejala. Vendar takrat nisem zmogla prepoznati vzroka njunega razpoloženja. Minili sta dve desetletji in več in tudi sama sem postala mami treh sinov. Že od malega so bili ljubeči in skrbni do živali, tudi do ptic. Pred zimo smo vedno namestili ptičje

hišice in skrbeli, da je bilo v njih vsak dan dovolj zrnja. Čeravno je od mojega otroštva preteklo veliko let, so ptički obdržali svoj običaj. Na gregorjevo so otrokom vedno kaj prinesli. Včasih so darilca odvrgli v travo, drugič so obvisela v grmovju, včasih smo enega ali dva hitro našli, manjkajočega pa dolgo iskali. Nepozabne so žareče otroške oči, ki so prevzete zrlle v podarjeno. In čudnje nad tem, kako so uspele ptice prinesiti na primer lopatko, kanglico ali celo avtomobilček!

Ne vem, kje je moja mama spoznala ta običaj. Na Logaškem ga, kolikor vem, ne poznajo. Je pa prijazno in vzpodbudno izročilo, ki brez besed in na otrokom razumljiv in nevsiljiv način vzgaja k plemenitemu pristopu k šibkejšim in pomoči potrebnim. To so lahko ptice, zavržene živali ali pa kdo med nami v kakršni koli potrebi.

Irena Štirn

Gregorjevo in Gregorjev sejem v Logatcu

Errare humanum est. Perseverare diabolicum. (Motiti se je človeško. Ponoviti napako je vražje.) Ta izrek rimskega filozofa Seneke je mogoče pretiran, pa vendar ... Že od nekdaj je v Logatcu na gregorjevo (12. marca) tradicionalen sejem, znan po celi Notranjski in dlje. V odlični monografiji ob 100-letnici župnije Dolnji Logatec Pod oboki sv. Nikolaja je Milan Trobič zapisal o gregorjevem v Logatcu: »Na ta dan je bil že od nekdaj sejem v Dolnjem Logatcu. Pred drugo svetovno vojno je bil seveda drugačen kot danes. Ljudje so kupovali orodje (slovele so žirovske sekire), grablje, suho robo, semena, tudi obleko (zlasti delavsko, na primer fertahi in cajhaste hlače) in podobno. Zlasti otroci so si kupili tako imenovani mačji žakeljc (v njem je bilo nekaj malenkosti, kot cukrčki, prstančki in podobno), Najcenejši je bil tako imenovani mačji drek, to je bil črn, mehak cukr - sladkorček. Takrat so prodajali tudi živino.«

Prav neverjetno je, da je Janez Keber, znameniti slovenski jezikoslovec, samostojni sodelavec pri ZRC SAZU in raziskovalec slovenskih osebnih imen in priimkov, v svoji knjigi Leksikon imen o Gregorjevem sejmu zapisal: »V Šentrupertu na Dolenjskem je na Gregorjevo 12. marca Gregorjev sejem. V Logatcu pa je Gregorjev sejem 17. junija (po sv. Gregorju Barbarigu).« O, sancta simplicitas! Izšla je že četrta izdaja (1988, 1996, 2001, 2008) Leksikona imen z isto napako. Le od kje raziskovalcu ti podatki? Škoda, ker se jih ne preverja. Pa je Logatec skoraj predmestje Ljubljane (kjer je sedež SAZU-ja)! Na napako bo treba opozoriti avtorja in izdajatelja, Mohorjevo družbo iz Celja. Tudi v domači, domoznanski literaturi se tu in tam pojavi kaka napaka, na katero bi bilo treba opozoriti, da se v morebitnih poznejših izdajah ne bi ponavljala. Pa o tem drugič.

Gvido Komar

Brez branja ni spoznanja.

Novo v knjižnici

LEPOSLOVJE

Slovensko

BIBIČ, Polde: Spominjarije (spomini, dnevniki)

*DEBELJAK, Aleš: Balkanska brv: eseji o književnosti »jugoslovanske Atlantide« (eseji)

FRUMEN, Tanja: Njuno sladko maščevanje

JARC, Jan F.: Da bi prst ostala čista (poezija)

KARDOS, Štefan: Pobočje sončnega griča

*KOLŠEK, Peter: Vaserleber in druge dogodbe (spomini, dnevniki)

MERC, Dušan: Ne dotikaj se me: roman o ljubezni

NOVAK, Bogdan: Srce izgubljenega polža: kratke zgodbe (kratka proza)

PAJER, Majda: Magdalence (kratka proza)

*PAVČEK, Saša: Obledi me v poljub (poezija)

ROI, Inja: Misija (ne)mogoče: --- a se da, in prav preprosto je, če se le hoče (spomini, dnevniki)

SANJAM zgodbo: izbrane in nagrajene zgodbe literarnega natečaja (kratka proza)

SELIČ, Lojze: Zakleta rodovina

ŠALAMUN, Tomaž: Letni čas (poezija)

*ŠAROTAR, Dušan: Nostalgija (kratka proza)

*ŠTEFANČIČ, Marcel, jr.: Slovenci (spomini, dnevniki)

ŠVAJNCER, Janez J.: Ljuba moja Maja: pisma vojaka (pisma)

*ŠVAJNCER, Jurij: Gledališče igre (drame)

UMEK, Evelina: Zlata poroka ali Tržaški blues

VASILJEVIČ, David: Srce v skali (pustolovski r.)

VRHOVEC, Iztok: Odbleski: kratka proza 1990-2010: izbor (kratka proza)

Tuje

*BARETIČ, Renato: Hotel Grand

*BARNES, Julian: Arthur in George

BART, Andrzej: Tovarna muholovk

BENNI, Stefano: Gospod Ničla in druge zgodbe (kratka proza)

*BROOKS, David: Na drugi strani sveta

*BUKOWSKI, Charles: Hollywood

*CASO, Ángeles: Proti vetru

*CHRISTIE, Agatha: Hotel Bertram (kriminalni r.)

COELHO, Paulo: Ljubezen: izbrani citati (antologije)

COELHO, Paulo: Valkire

DEVČIČ, Vanja: Izreki, ki so spremeniili svet (misli, aforizmi)

DIRIE, Waris: Puščavsko srce

*FITZGERALD, Penelope: Sinji cvet (biografski r.)

*FORTIER, Anne: Julija

FRISCH, Max: Dnevnik 1966-1971 (spomini, dnevniki)

FUKS, Ladislav: Moji črnolasi bratje (kratka proza)

GERRITSEN, Tess: Gospa X (kriminalni r.)

GREEN, Jane: Obljuba dela dolg

JEWELL, Lisa: Ljubezen na prvi pogled

KARAKAŠ, Damir: Kino Lika (kratka proza)

*MÜLLER, Herta: Danes se raje ne bi srečala

*MUNRO, Alice: Sovraži me, rad me ima, dvori mi, ljubezen da, mož in žena sva (kratka proza)

ÖZKAN, Serdar: Ko življenje zasije

*PANTIČ, Mihajlo: Če je to ljubezen (kratka proza)

*PATTERSON, James: Morilca z razglednicami (kriminalni r.)

*PERERA, Anna: Fant iz Guantana

nama

PETERSEN, Jens: Gospodinja pomočnica

PIRANDELLO, Luigi: Henrik IV. (drame)

PULLMAN, Philip: Dobri mož Jezus in prevarant Kristus

QUIRINY, Bernard: Mesojede zgodbe (kratka proza)

*RICHLER, Mordecai: Barneyjeva verzija

ROSSI, Sonia: Dating Berlin: na lovu za pravim (spomini, dnevniki)

STEEL, Danielle: Spoštuj se

STEEL, Danielle: Prelomnica

*THACKER, Brian: Couch surfing: od kavča do kavča okoli sveta

*TSIOLKAS, Christos: Klofuta

VUKOVIČ Runjić, Milana: Démoni in novinarji: resnična zgodba o redakciji med recesijo

*WIECHMANN, Daniel: Jamski človek (kratka proza)

STROKOVNA LITERATURA

Splošno

MERLJAK, Sonja: Pričevalci Delovega časa

Filozofija

ANTONI, Luisa: Antonio Banfi in njegova »šola« med filozofijo in glasbo

SAFRANSKI, Rüdiger: Nietzsche: biografija njegovega mišljenja

Mejne znanosti

COOPER, Diana: Ključki do veselja: uglasite se z močjo in modrostjo veselja ter spoznajte starodavne skrivnosti

MIHAJLOVIČ-Slavinski, Živorad: Vrnitev enosti: načela in praksa spiritualne tehnologije

Psihologija

BAKRAČEVIČ Vukman, Karin: Psihološki korelati učenja učenja: študije metakognicije in samoregulacije: razvoj in možne praktične aplikacije

*FORD, Debbie: Zakaj dobri ljudje počnejo slabe stvari: kako prenehati biti sam svoj najhujši sovražnik

HAY, Louise L.: Izkusite blaginjo v tem trenutku! naučite se uporabljati afirmacije

WINTERHOFF, Michael: Otroci kot osebnosti in ne tirani: kako mladostniki pridobijo poklic in začnejo živeti

Verstvo

GRÜN, Anselm: Čudež življenja

ŠTAMPAR, Janko: Križniki v Sloveniji

Sociologija

BELHAR, Klemen: Nastop na televiziji

*DOUGLAS, Mary: Čisto in nevarno: analiza konceptov nečistosti in tabuja

*GOLEMAN, Daniel: Ekološka inteligenca: kako lahko zavedanje o skritih učinkih naših nakupov vse spremeni

MUSIL, Bojan: Sociokulturna psihologija

Politika

CENCEN, Marjan: Mednarodni položaj Kitajske po koncu hladne vojne

GREGORIČ, Milan: Moj dom

Gospodarstvo

SUTTON, Robert I.: Ni prostora za prasce: kako ustvariti civilizirano delovno okolje in preživeti v takem, ki to ni

TURK, Ivan: Ekonomske in finančne kategorije na mikro in makro ravni

TURK, Ivan: O osebnosti in poslovnosti odličnosti

Narodopisje (39)

*BOGATAJ, Janez: Martinov praznik

Ekologija

FIRBAS, Peter: Kemizacija okolja in citogenetske poškodbe

Matematika

*BENTLEY, Peter: Knjiga o številah: skrivnosti števil in kako so ustvarila sodobni svet

MATEMATIČNE metode v uporabi

Medicina

DUBBERLEY, Emily: Zabava s fetiši: perversnosti za začetnike

PRIROČNIK za preživetje

Zdrava prehrana

BARNETT, Robert: Čudežne jedi za zdravo raven sladkorja v krvi: živite dlje, naberite si dovolj energije, preželite skomine po hrani, shujšajte

Alternativna medicina

EBNER, Iva: Bela omela: zdravljenje z Viscum album (VAE): komplementarno zdravljenje raka

HAMILTON, David R.: Kako um zdravi telo

ZDRAVILNA moč sibirskega bora: nasveti, pripravi, izkušnje in uporaba sibirskega bora v tradicionalni ruski medicini skozi stoletja

Zdravilna zelišča

ZELIŠČARSKI recepti naših babic: (po ljudskem izročilu)

Kmetijstvo

*SQUIRE, David: Kompost: osnovni priročnik o pripravljanju in uporabljanju vrtnega komposta ter o uporabi lončenega in setvenega komposta

Vrtnarstvo

OKRASNE rastline za vaš dom: postavitev, nega, izbor

Gospodinjstvo

FRELIH, Janez: Gostinski slovar: s slovenskim, nemškim, francoskim in angleškim poimenovanjem besed

Kuharice

*D'ACAMPO, Gino: Italijanska kuhinja: več kot 100 zdravih, ob katerih boste uživali in se ne boste zredili

DOLENC, Iva: Juhe za vse okuse

KREBAR, Ica: Kuharica za dušo in telo: domače jedi po načelih makrobiotike

Arhitektura/Urbanizem

*DEU, Živa: Najlepše slovenske prenovljene hiše

SAPAČ, Igor: Grajske stavbe v Zahodni Sloveniji. Knj. 4, Brda in Zgornje Posočje/23

Uporabna umetnost

BRADD, Corinne: Božični izdelki iz papirja

*TOMŠIČ-Čerkez, Beatriz: Likovne kuharije: uporabne likovne tehnike

Alpinizem, gornišvo

LAVRIČ, Božidar: Polhograjsko hribovje: planinski vodnik

Šport

ROWE, Faye: 6 minut na dan: vaje za raztezanje in krepitev trebuha, nog in zadnjice

Jezikoslovje

MEDVED, Andrej: Pictura poesis: eseji

OROŽEN, Martina: Kulturološki pogled na razvoj slovenskega knjižnega jezika: od sistema k besedilu

ŠKIBIN, Mirko: Veneti so bili Slovenci in Sloventji

Literarna teorija

LOTMAN, Jurij Mihajlovič: Struktura umetniškega teksta

TLAK živih ur: Niku Grafenauerju za 70. rojstni dan

*WESTERMAN, Frank: Inženirji duše

ZADRAVEC, Franc: Zvezde kresnih večerov: razgledi po nagrajenih romanih

Geografija – svet

BRENNER, Falko: Sto mest sveta: slikovito potovanje po najlepših mestih sveta

Turistični vodniki – svet

ARDITO, Fabrizio: Korzika

CZUPRYN, Adriana: Švica

SELAN, Milan: S kolesi po srednji Italiji: kolesarski vodnik

TURP, Craig: Budimpešta: [nasveti za ogled naj 10 znamenitosti]

Zgodovina – svet

EILETZ, Silvin: Pred sodbo zgodovine: Stalin, Tito in jugoslovanski komunisti v Moskvi

Zgodovina – Slovenija

BALAŽIČ, Milan: Slovenski plebiscit

ČUČEK, Filip: Slovenska zgodovina v preglednicah

*LEBEN-Seljak, Petra: Knjiga hiš na Žirovskem: naselja, hiše in njihovi lastniki na ozemlju predjožefinske župnije Žiri pred letom 1900

SLOVENCI + prva svetovna vojna 1914-1918

Biografije

*FEYNMAN, Richard Phillips: »Kaj ti mar, kaj mislijo drugi?«: nadaljnje dogodivščine zvedavega čudaka, kakor jih je ta pripovedoval Ralphu Leightonu

*KOCBEK, Edvard: In stoletje bo zardelo: Kocbek, življenje in delo

MARIJA Terezija: Marija Terezija: ženska na oblasti

TEODORA: Teodora: vzpon cesarice

*Še posebej priporočamo.

Maja Gregorič

Na Gregorjevem sejmu 12. marca je množica ljudi tudi letos napolnila logaške ulice. Kot vedno so največ zanimanja pritegnile stojnice na Cankarjevi ulici in bližnji okolici, ki so ponujale predvsem domače dobrote in zdravilne pripravke, semena in sadike, sejmski živ žav pa je popestrila kulturna prireditev, ki so jo oblikovali ustvarjalci iz logaške občine. Na stojnicah so se predstavili tudi Občina Logatec, znamka Zeleni kras in Krasi. V tedni pred sejmom so bila tudi tri predavanja, in sicer o razvoju turizma v Logatcu, o skrbi za vode ter o odpravi plesni in subvencijah Ekosklada za zmanjšanje stroška ogrevanja.

Na odru pred cerkvijo sv. Nikolaja so obiskovalci zaploskali tudi prikupnim dekletcem iz Twirling kluba logaških mažoret. (foto: David Kunc)

Čez domače ga ni, pravijo pri Tomazinovih, ki so na sejmu ponujali svoje izdelke, od medu in žganja do salam, klobas in suhega mesa. (foto: Renata Gutnik)

Na lep sončen dan so se ljudje radi okrepčali ob stojnicah s hrano in pijačo. (foto: Brane Pevec)

Brez suhe robe na sejmu pač ne gre, Ribničani na enem in drugem koncu Cankarjeve so ena od stalnic Gregorjovega sejma. (foto: Brane Pevec)

Rdeča nit Gregorjovega sejma je bila tema Nazaj k naravi in iz naravnih materialov so bili predpražniki iz ličkanja in brezove metle, ki so krasili stojnico KTD Hotedršica. (foto: Brane Pevec)

Marsikateri obiskovalec je proti domu odšel s kakšno salamo, klobaso ali kosom sira v torbi, kupci pa so z mislijo na bližnje velikonočne praznike segali tudi po šunki in drugih suhomesnatih dobrotah. (foto: Renata Gutnik)

Po 17 letih spet pokopali pusta

Člani Kluba Stara šola so na pepelnično sredo 9. marca po približno 17 letih v Hotedršici obudili nekdanj tradicionalen pokop pusta. Priprave so začeli že z novim letom. Mladi so pri starejših krajanah dobivali informacije o izpeljavi pogreba, kakršen je bil nekoč. Na podlagi ustnega izročila so sestavili prijeten scenarij, po katerem so pusta pokopali preprosto, prepričljivo in pristno. Zadnje slovo so domačini jemali od lično izdelanega slamnatega pusta, ki je v krsti ležal v prostoru nekdanjega kulturnega doma. Od tam so ga v spremstvu motoristov, ministrantov, župnika, pogrebcev, nosilk sveč, pustove vdove in ostalih žalujočih ponesli po centru vasi in nazaj proti Dolincam, kjer so ga upepelili. Na zadnji poti je pusta spremljala neizogibna harmonika, na katero je ubrano igral Anže Nagode. Govor, v katerega so bile – oziraje na tradicijo – zajete sočne vragolije, ki so se v vasi pripetile skozi vse leto in za katere je bil seveda glavni krivec pust, je pokojniku prebral Kristian Peklaj, pri čemer je dodobra nasmejal žalujoče. Žiga Peklaj je zrecital pesem, ki jo je posebej za pokojnika napisal Andrej Mikuž. Dogodek, ki ga je pripravila in izpeljala hotenjska mladina, je bil vreden ogleda in si zasluži iskreno pohvalo.

Z delovanjem Kluba Stara šola se je v Hotedršici občutno zmanjšal vandalizem. Krajevna skupnost je z dodelitvijo primerne prostora v Stari šoli aktivni, zdravi mladi generaciji dala pri-

Hotenjski so pusta množično pospremili k zadnjemu počitku. (foto: Robert Lukan)

ložnost za usmerjanje mladostne energije v pozitivno ustvarjanje. Klemen Trpin je zbral okoli sebe mlade in jih organiziral v Klub Stara šola, ki deluje pod pokroviteljstvom Kluba logaških študentov. V pol leta so pripravili družabno druženje (bowling), zelo dobro obiskan koncert lokalnih bendov, turnir ročnega nogometa, Lan party, potopis, družabni Activity večer in poker večer ter krajanom pomagali pri odpravljanju posledic poplav.

Darja Merlak

Soncem obsijan pustni torek 8. marca je v rovtarski Dom krajanov privabil lepo število maškar. Najmlajše še niti hodile niso, ostale pa so poplesavale v ritmič glasbe. Tudi lačne in žejne niso bile. Obilica pustnih krofov, flancatov, toplih kruhkov, pic in kokic je bila na razpolago. Videli smo lahko veliko bolj ali manj domiselnih maškar, katerih avtorji so svojo umetniško žilico sprostili pri izdelavi maske in kostuma. Celo baletko se z malo domišljije da imenitno obleči v navaden časopisni papir. Devetošolci so se pri organizaciji pustnega plesa dobro odrezali. Popoldne je hitro minilo in ker so nas naslednji dan čakale vsakdanje obveznosti, je bilo treba maske sneti in se odpočiti. Zdaj pa sledi postni čas, ko je prav, da se odrečemo stvarjem, ki jih radi počnemo. Naj bo to hrana, pijača ali zabava. Tudi odpovedi nam prinašajo nove kreposti za bolj kakovostno življenje.

Besedilo in foto: Metka Bogataj

Mladi in stari, varno skriti pod svojimi maskami, so si tudi letos dali duška na pustno soboto v Navigator pubu v Dolenjem Logatcu. Nekaj mask je bilo še posebej domiselnih in so na zabavi pritegnile veliko pogledov.

Besedilo in foto: David Kunc

Pustnim vragolijam sledi pepelnična sredo, začetek 40-dnevne posta, ki traja do velike noči. Ponekod so ta dan izrabili še za zadnjo zabavo, pokop pusta. Ta običaj so po dolgem času na pobudo Okrepčevalnice Tabor lani obudili v Gorenjem Logatcu. Krsta s slamo nagačenega Pusta je bila tudi letos ves dan v okrepčevalnici, zvečer pa so jo v sprejemu pospremili do obrežja Logašnice, kjer so pusta obredno sežgali in ostanke vrgli v vodo.

Besedilo in foto: Brane Pevec

Opazujejo in beležijo vreme

V Gorenjem Logatcu, Hotedršici in Rovtah že leta spremljajo vreme in podatke o njem vsak dan vestno zapisujejo

»Včasih smo imeli dolga, vroča poletja in zime: mraz je bilo, da je škripalo pod nogami. Spomnim se še tiste zime iz leta 1952. Dva metra snega smo ga imeli februarja, dva dneva in pol je padalo. Tunele smo delali med hišami, s streh smo ga odmetavali, vlaki niso vozili in smo ga morali kidati.« Tako se o vremenu pogovarjajo naši očetje in dedje. Koliko ga je zapadlo snega tisto daljno leto, koliko dežja smo imeli lansko jesen, kdaj je pravzaprav padalo? O vsem tem največ vedo opazovalci vremena. V naši občini ga opazujejo v Gorenjem Logatcu, Hotedršici in Rovtah.

Prva opazovanja na ozemlju Slovenije so se začela s prihodom južne železnice v Ljubljano. Leta 1922 je bila v Beogradu prva konferenca meteorologov Kraljevine SHS, nekaj let pozneje pa smo imeli že prvi pregled opazovanj v Sloveniji. Leta 1984 je J. Ribnikar začel s prvimi opazovanji v Logatcu. Do leta 1930 se je zamenjalo še nekaj opazovalcev, nato pa je meteorološka opazovanja in meritve prevzela družina Meze: najprej Josip, potem Ivan, nato 54 let mama Ivanka, zdaj pa vsak dan ob sedmi uri višino padavin izmeri Vilma. Zapiše tudi čas pojavljanja padavin, obliko in ostale meteorološke pojave. Meri višino novozapadlega snega in debelino snežne odeje.

Vreme v Rovtah že četrto leto opazuje Brigita Kavčič.
(foto: Brane Pevec)

Vsa opazovanja so zabeležena v mesečnih poročilih. Tako lahko iz poročila Hidrometeorološke službe takratne Federativne ljudske republike Jugoslavije za februar leta 1952 v Logatcu ugotovimo, da je bilo 13. februarja zjutraj 55 centimetrov snega, potem pa je začelo snežiti in 15. februarja zjutraj ga je Ivanka Meze namerila rekordnih 156 centimetrov. Sneg je povzročil precej škode, da o težavah v prometu ne izgublamo besed. So imeli pa tistega februarja na dan sv. Ma-

tije še potres, ki je trajal celo minuto, majali so se predmeti v sobah.

Še več snega so tiste dni zabeležili v Rovtah, kar 183 centimetrov. Sicer pa sneg tam ni nič neobičajnega, saj pogosto zapade že oktobra, tudi maja sneg ni redek pojav. 7. maja leta 1957 so ga imeli slabega pol metra, dvaindvajset let pozneje pa ga je 20. maja zapadlo 16 centimetrov. V Rovtah so z opazovanji začeli pred 103 leti.

Zamenjalo se je precej opazovalcev. Že četrto leto opazuje vreme Brigita Kavčič, pred njo je opazovala teta Cvetka Žnideršič, še prej pa vrsto let Antonija Kavčič. Brigiti pri delu priskoči na pomoč mož Janez, ki spremlja tudi pojave razvojnih faz izbranih samoniklih rastlin – zelišč, trav, grmovnic in drevnin –, ter kmetijskih rastlin – posevkov, sadnega drevja in vinske trte –, kar pomeni, da vodijo tudi fenološko postajo.

Na Ravniku pri Hotedršici bi stoletnico opazovanja vremena praznovali leta 2013, če ne bi po nekaj letih prekinili z opazovanji in leta 1926 spet začeli, takrat v Hotedršici. A le za tri leta. Po vojni, leta 1953, je vreme tri leta opazoval Matija Rupnik, nato pa celih petdeset Pavel Nagode. Pavel je bil poštar, zato mu ni bilo težko popisati podatke, pri čemer mu je pogosto pomagala žena. Danes stanje ombrometra vsak dan preveri Stane Pivk, ki ima doma obrt, a si vedno vzame čas za podatke o vremenu. Spregovorila sva o septembrskih poplavah, ki so presenetile Hotenjce. Za njih krivi rekordno število padavin, v treh dneh je padlo 350 litrov dežja na kvadratni meter, poleg tega pa je bila brana nad vasjo že načeta in je bilo samo vprašanje časa, kdaj bo popustila.

Pri napovedovanju vremena se logaški opazovalci poleg uradnih napovedi zanašajo še na veter: če Hotenjci slišijo ropot s postojnskega konca, bo vreme slabo, če slišijo zvonove z Medvedjega Brda, pa lepo. Slabo vreme bo tudi, kadar se sliši vlak, ki ga slišijo tako v Rovtah kot tudi Hotedršici in Logatcu. Kmetje znajo povedati še marsikaj o obnašanju živali, ko se spreminja vreme, kar pa je že tema za novo zgodbo.

Brane Pevec

Stane Pivk v Hotedršici vsak dan preveri stanje ombrometra, s katerim meri količino dežja.
(foto: Brane Pevec)

Leto 2011 je Mednarodno leto gozdov

Organizacija združenih narodov je leto 2011 razglasila za Mednarodno leto gozdov. Za Slovenijo ima še poseben, simbolni pomen, saj sodimo med najbolj gozdnate dežele v Evropi.

Tudi za logaško občino, ki meri okoli 17.300 hektarjev, ima poseben pomen, saj imamo dobrih 11.350 hektarjev gozdov, kar je skoraj 66 odstotkov površine. Slogan mednarodnega leta gozdov je Gozdovi za ljudi. V Sloveniji aktivnosti koordinira mini-

strstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, mednarodno leto gozdov pa z akcijami podpirajo številne organizacije, društva, združenja, podjetja in ustanove, tudi okoljsko ministrstvo, Biotehniška fakulteta, gozdarski inštitut, zavod za gozdove, lovska zveza, kmetijsko-gozdarska zbornica in drugi. Več informacij o razlogih za razglasitev leta gozdov, pomenu gozdov in ostalem je na spletni strani www.letogozdov.si.

Marjan Papež

Zmanjšajte stroške goriva s pnevmatikami MICHELIN!

Akcija traja od 21. marca 2011
do 29. aprila 2011

IOC Zapolje, LOGATEC

VULKANIZERSTVO

**ROČNA
AVTOPRALNICA**

tel.: +386 1 750 98 43
GSM: +386 51 632 590

Ponudba velja od 21. marca do 29. aprila 2011. Za fizične osebe velja ponudba ob nakupu in montaži štirih letnih pnevmatik MICHELIN enake velikosti in tipa. V akciji lahko sodelujeta dve fizični osebi z enakim naslovom, vendar morata biti imeni različni. Kupon za gorivo zagotavlja PETROL. Za sodelovanje v akciji se z zahtevanimi podatki registrirajte na www.michelin.si ter nam pošljite kopijo računa skupaj z ID kodo, ki jo dobite ob prijavi na internetu, na naslov: Mediamix, Kajuhova 12, 2000 Maribor. Za pošiljanje kopije računa uporabite kuverto, ki vam jo je ob nakupu izročil prodajalec. Registracije s podatki, ki se ne skladajo s podatki na računu, niso veljavne. Kupec se mora registrirati in poslati račun v **roku največ 20 dni po nakupu pnevmatik**. Vrednost kupona je odvisna od velikosti kupljenih pnevmatik: 17" in več = **40 €**, 15"-16" = **20 €**, 13"-14" = **10 €**. Za nadaljnje informacije in natančna pravila akcije se obrnite na prodajalca ali obiščite našo spletno stran www.michelin.si. Za vsa vprašanja in komentarje v povezavi z akcijo se lahko obrnete na e-poštni naslov sso_slo@cafeconnection.hul

POOBLAŠČENI PRODAJALEC IN SERVISER VOZIL CHEVROLET IN KIA

Kupon za
10% popust
na servisne storitve

popusti se ne seštevajo, popust ne velja na kleparska in ličarska dela

Avtokliše
SELIŠKAR d.o.o.

Betajnova 16, 1360 Vrhnika

tel: 01 7502252

e-pošta: info@avtohis-seliskar.si

www.avtohis-seliskar.si